

SM/R - 224

BUTLLETÍ OFICIAL DEL BISBAT DE MENORCA

Butlletí Oficial del Bisbat de Menorca

Gener-Febrer 1994
Imprimeix: Editorial Menorca, S.A.

Núm. 6
Dipòsit Legal: MH-283/1992

SUMARI

SECCIÓ OFICIAL 5

PRELAT

- Decret sobre pròrroga de funcions d'Ecònom Diocesà
- Homilia del Dia de Sant Antoni
- Homilia de la Festa de la Presentació
- Homilia de la Pregària Ecumènica
- Homilia de la Pregària per la Pau a Bòsnia
- Paraules en l'acte de lliurament dels premis del Diari «Menorca»
- Paraules d'obertura de l'Assemblea Arxiprestal de Maó
- Carta als fidels de les comunitats de l'Arxiprestat de Maó
- Carta als preveres i diaca sobre la festa de Sant Antoni
- Carta sobre la presentació de la «Veritatis Splendor»
- Comunicació sobre la Setmana de Pregàries per la Unitat dels Cristians
- Comunicació sobre la Campanya de Mans Unides

VICARIA GENERAL

- Carta als preveres
- Objectiu diocesà i nous temes pastorals
- Pregar per la pau
- Homilia en la jornada mundial de la pau 1994

SECRETARIA GENERAL

- Institució de Ministeris
- Nomenaments
- Confirmacions
- Calendari de les Festes Laborals de Balears
- Dies de dejuni i abstinència
- Solemnitat de Sant Josep i Dia del Seminari

ORGANISMES DIOCESANS

- Consell del Presbiteri-Col·legi de Consultors
 - Acta de la reunió (20-X-93)
 - Ordre de la reunió (2-II-94)
- Preparació del Consell del Presbiteri (2-II-94)
- Acta de la reunió (2-II-94)
- La pastoral juvenil al Bisbat de Menorca
 - Consell Diocesà d'Economia
 - Avanç de pressupost de la Cúria de 1994
 - Delegació Diocesana de Catequesis

- Estadística
 - Delegació Diocesana de Joventut
 - Trobada Diocesana de Joves
 - Delegació Diocesana d'Ensenyança
 - Convocatòria per a professors de religió
- Estadística
 - Delegació Diocesana d'Ecumenisme
 - Comunicació sobre la Setmana de Pregària per la Unitat
 - Delegació Diocesana de Mitjans de Comunicació Social
 - Comunicat davant els fets succeïts a Bellver
 - Arxiprestat de Maó
 - Assemblea Arxiprestal 1994

SECCIÓ INFORMATIVA 51

- Activitats del Sr. Bisbe
- Crònica Diocesana
 - Celebració del dia de la Pau
 - Pregària per la pau als Balcans
 - Presentació de l'Encíclica «Veritatis Splendor»
 - Trobada Diocesana de Joves
 - Trobada Diocesana de Vida Creixent
 - Pelegrinatge al Toro de les Confraries de Sant Lluís
 - Assemblea Arxiprestal de Maó
 - Assemblea Arxiprestal de Ciutadella

SECCIÓ DOCUMENTAL 62

- Mensaje del Papa Juan Pablo II para la Cuaresma de 1994
- Mensaje del Papa Juan Pablo II para la II Jornada Mundial del Enfermo. 1994
- Missatge del Papa Joan Pau II en motiu de la IX i X Jornada Mundial de la Joventut
- Conferencia Episcopal Española.- Declaración ante la huelga general
- Comisión de Relaciones Interconfesionales.- Mensaje con ocasión de la Semana de Oración por la Unidad de los Cristianos
- Estado Español y Conferencia Episcopal.- Acuerdo sobre los Objetores de Conciencia.

SECCIÓ OFICIAL

PRELAT

DECRET SOBRE PRÒRROGA DE LES FUNCIONS D'ECÒNOM DIOCESÀ (28-XI-1993)

Decret.- 1/1994. Ciutadella de Menorca, 20 de febrer de 1994.

Per tal de proveir de manera més adequada a la marxa de l'economia de la Diòcesi i havent escoltat els organismes pertinents,

Pel present, d'acord amb el que prescriu el c. 494 del Codi de Dret Canònic, establím que les funcions pròpies de l'Ecònom Diocesà segueixin essent exercides al llarg de tres anys pel Vicari General de la Diòcesi. En el compliment d'aquestes funcions serà ajudat per un gestor administratiu laic, el Sr. Antoni Carre-ras i Torrent.

Ho decreta i firma el Rvdm. Sr. Bisbe.

Francesc Xavier Ciuraneta Aymí
Per manament del Sr. Bisbe
Ma. del Carmen Manonelles
Conceller-Secretària

HOMILIA DEL DIA DE SANT ANTONI (17-I-1994)

Un any més ens hem reunit a la Catedral de Menorca per celebrar l'Eucaristia en la commemoració de la Festa de Sant Antoni i del Dia del Poble de Menorca.

Per nosaltres cristians aquesta és la millor manera de celebrar la memòria d'un Sant: invocar el seu patrocini i, sobretot, seguir les seves petjades exemplars en el camí de la santedat. Perquè tots estem cridats a la santedat. La «fusta de sant», en realitat, no existeix. Tots, sense cap excepció, en portem. Déu ens ha donat la vida i, a la vegada, la crida a la santedat, a la perfecció en la caritat. «Consti, doncs, ben clar a tothom, diu el Concili Vaticà II en la Constitució sobre l'Església, els cristians tots, sigui quin sigui el seu estat i condició, estan cridats a viure amb plenitud el cristianisme i la caritat perfecta; santedat aquesta que va fent, també dins la societat terrenal, que l'home sigui més home» (LG 40).

Tots, idò, estem cridats a viure en santedat, encara que per camins diversos, «en les diverses menes i professions de vida» (LG 41). El Concili propugna la universalitat de la santedat; una santedat que es pugui, per dir-ho així, trobar pels carrers, en la fàbrica, en el camp, en l'oficina, en la família; una santedat que surt dels temples per entrar en la realitat de la vida de cada dia. No una santedat clamorosa i proclamada sinó lluminosa i transparent, capaç de deixar entreveure el rostre de l'amor del Pare Déu i del seu Fill Jesucrist en la fidelitat a les obligacions de cada dia. De vegades pensem que la santedat demana coses extraordinàries. Simplement exigeix que convertim l'ordinari en extraordinari, posant en les coses senzilles de la vida de cada dia una gran càrrega d'amor al Pare Déu i als germans els homes. Amb la presència discreta, humil, però decidida i valenta d'una nova generació de sants es renovarà el prodigi de la sal de la terra, capaç de conservar la vida i l'esperança de la vida en el món, que sembla abocat vers una cultura de frustració i de mort.

Efectivament, la nostra generació ha estat testimoni de l'aparició d'un nou home: un home en el qual el «fer» domina sobre el «contemplar», el «tenir» sobre el «ser», les «coses» sobre les «persones». Un home que, malgrat la tècnica i l'acumulació de béns, no es troba a si mateix; viu descentrat, sense pau interior. Per aquest home, en el qual la tècnica domina sobre l'ètica, perquè arriba a pensar que tot el que és tècnicament possible, és èticament vàlid, no hi ha cap absolut i, per tant, rebutja Déu. Però, al mateix temps, segueix una cursa esbojarrada cercant el sagrat, encara que amb freqüència el confon amb la màgia i la superstició. Aquest home viu sumergit en el que és «fragmentari», parcial i relatiu. És l'home de les pertinences fràgils. I fàcilment es passa des d'aquí a la crisi de valors, a l'indiferentisme pràctic, a la moral permissiva.

Els sants, sant Antoni en concret, es troben a les antípodes d'aquest home que anem descrivint. Els sants cenquen ser pobres, mansuets, assedegats per la justícia, misericordiosos, nets de cor, perseguits per causa de l'Evangeli i, precisament, per tot això, plenament oberts a l'absolut de Déu, en qui posen tota la seva riquesa i força.

Avui hi ha la persuasió de què no hi han veritats absolutes. Tota veritat és contingent, revisable. Per tant, tampoc hi han valors que mereixin una adhesió incondicional i permanent. I tanmateix, tots cerquem la veritat, la volem, la necessitem. I Crist ens surt a l'encontre i ens diu: «Jo sóc la veritat». Ell ens ofereix el rostre autèntic de l'home. Com diu el Concili: «Crist... manifesta plenament l'home al mateix home, i li obre la seva sublim vocació» (GS 22). Amb un rigor gairebé matemàtic i amb un esperit de místic, Pasqual va escriure: «El coneixement de Déu sense el coneixement de la misèria humana, engendra orgull. El coneixement de la misèria humana sense el coneixement de Déu engen-

dra desesperació. El coneixement del Crist és el mitjà: en Ell coneixem la nostra grandesa de fills de Déu i la nostra misèria, la nostra debilitat i frustracions». Però això no ens fa caure ni en la desesperació ni en l'absurd perquè sabem que en Crist hem estat salvats. En Ell és la santedat de la qual procedim i a la qual aspirem. Aquest és per nosaltres la gran veritat salvadora, alliberadora i, per tant, santificadora.

Creure en la veritat, encarnada en Crist el salvador i viure el seu estil d'amor. Ser sants vivint l'amor del Crist. Aquest missatge crec que és urgent per a l'home d'avui que esdevé cada cop més individualista i tancat en la seva parcel·la egoista del consumisme. Això pot tenir diferents manifestacions, des del racisme i la xenofòbia fins a la desqualificació personal o rivalitat localista. Avui es percep, seguint els mitjans de comunicació —i això també entre nosaltres— que hi ha més desqualificació que reconeixement, més confrontació que diàleg i respecte, més voluntat de poder que no pas de servei; més individualisme que no pas solidaritat amb els pobres; més violència i agresivitat que no pas sacrifici personal i esperança... D'altra banda mai com avui els homes hem estat sensibles a la unitat de tots: mengem a Menorca peix de Terranova mentre un petit artefacte del Japó ens transmet música des de Viena o les decisions que s'han pres a Londres i que tindran una repercussió positiva o negativa a Menorca. Mai com avui ha estat tan forta la consciència col·lectiva dels humans. I molt sovint nosaltres ens perdem en vanes discussions, que van més enllà de les legítimes confrontacions ideològiques i esterilitzen la nostra acció en bé de tot el pobre de Menorca. L'any passat, en aquest mateix lloc, deia parlant de les institucions: «Quants plans i projectes no demanen la unitat, per principi, i després, la discussió, el diàleg sobre la manera de realitzar-les i, per manca d'aquest primer supòsit d'unitat en la recerca del bé comú, fracasen, perden-se en el fons de l'oblit o de la frustració. Pretendre, en un clima crispat, aixecar l'edifici del bé comú del nostre poble, que demana entrega, unió de forces i molts sacrificis, és un impossible.

Potser més que mai en els moments de crisi econòmica i social cal exigir aquesta unitat en l'essencial. Una unitat, sobretot, en el compromís de fer avançar la consciència dels ciutadans en el sentit de la solidaritat, de la justícia, de la participació social. Malgrat el progrés tècnic, la pobresa ens amenaça constantment. Pobreses ja velles i pobreses noves; pobreses dels marginats, dels ancians abandonats, dels malalts, de les víctimes del consumisme, de la droga, de la prostitució i de la sida... Ací tenim un camp amplíssim on podem i hem de cooperar generosament totes les institucions, l'Església, la primera, ja que ella, per manament del Crist, ha de ser ferment i motor de solidaritat. La crisi és una crida a l'austeritat i a compartir solidàriament els béns; és a dir, a modificar l'escala consumista de valors, i a redescobrir la importància de l'esforç compar-

tit, de la iniciativa personal, de la sensibilitat humana. I en aquest Any Internacional de la Família la meva preocupació se centra sobretot en aquelles famílies que han sentit la dentellada de l'atur i miren el demà amb incertesa, potser amb temença.

Germans tots, que l'Eucaristia que estem celebrant sota el patrocini de Sant Antoi, Patró de la nostra Diòcesi de Menorca, ens uneixi més fortament a Déu, volent participar de la seva santedat i que aquest voler caminar vers la santedat, vocació de tot cristià, ens aproximi més, com va esdevenir en el Crist i en tots els veretaders Sants, com sant Antoni, als homes germans nostres.

HOMILIA DE LA FESTA DE LA PRESENTACIÓ (2-II-1994)

Acabem d'escoltar la narració evangèlica de la presentació de Jesús en el temple. Han intervingut en el fet la Sagrada Família i dues persones ja grans: Simeó i Anna. L'exemple de Simeó i Anna, presents en el Temple, esperant l'arribada del Messies, ens està dient a tots que en el seguiment de Jesús, en el cristianisme, no hi ha jubilacions; que els ancians també serveixen per al Regne de Déu; no sols per a ser servits i cuidats —que també ho han de ser— sinó per donar ells testimoni. D'altra banda, és bo de constatar que la Paraula de Déu concedeix un protagonisme important a persones grans en la vida de Jesús. No hi ha cap marginació respecte a edat, sexe, classe social... Tothom té el seu protagonisme.

Avui en dia, en la nostra societat, el sector de les persones grans és un sector creixent. Les persones adultes que es troben en la última etapa de la seva vida —jubilats, tercera edat, ancians, majors o com se'ls vulgui anomenar— formen un conjunt cada cop més nombrós de la societat. Es calcula que en l'any 2000 seran uns 600 milions, sobretot en el món occidental. I tanmateix aquest sector creixent no és ben comprès ni està suficientment integrat en la societat i en l'Església. Gairebé sense donar-se compte, en el repartiment de papers, la societat assigna a les persones majors unes funcions per sota de les seves possibilitats i de la seva vocació.

Les conseqüències són dolentes per a tothom, però en particular per les persones en aquesta situació: la marginació crea manca d'il·lusió, angoixa, soletat, sofriment, que moltes vegades, per diferents camins, es contagien també als joves, amb els quals es relacionen. A més la societat es priva d'un potencial immens.

En el fons d'aquestes realitats hi ha un plantejament deficient: mentre d'una banda la tècnica aconsegueix prolongar la vida real de les persones, d'altra

banda, aquestes mateixes persones són considerades com a inútils, preferint-se la ductilitat dels joves a l'experiència de l'home i de la dona madurs. Aquesta contradicció pràctica ha de preocupar a tota la comunitat cristiana perquè afecta a tots i neix d'uns punts de partida contraris a l'Evangeli. Ens cal replantejar la forma d'entendre les persones grans i les nostres mútues relacions. Cal anar a l'arrel del problema.

Ha de valorar-se cada persona per si mateixa, no pel que té, ofereix o produeix. Han de mesurar-se i valorar-se des d'una perspectiva nova les aportacions que els majors fan a la societat —experiències, saviesa, despreniment, disponibilitat, experiència de fe...—, valors que són necessaris a tots i que no es poden desapropiar. Ha de retardar-se el més possible la vellesa; les persones majors no poden anquilosar-se per manca d'estímul i activitat. Per això necessiteu desenvolupar i utilitzar les vostres possibilitats d'amistat, de treball que Déu vol que feu fructificar. Tots hem d'assolir un sentit nou de l'existència, sabent que no sols val l'eficàcia, el rendiment. Al contrari ha de valorar-se també la reflexió, el silenci, l'experiència, la visió global de la vida. Són valors necessaris que donen contingut a tota l'existència de la persona.

Açò ho teniu ben assumit els membres del Moviment eclesial «Vida Creixent», perquè sota un triple capítol d'activitats —amistat, espiritualitat, apostolat— el moviment us dona l'ajut eficaç per arribar a aquest nou naixement que és l'entrada en l'edat de la jubilació. El Sant Pare, Joan Pau II, ha dit recentment: «Voldria subratllar fins a quin punt el vostre compromís en Vida Creixent és una fortuna per la societat, l'Església i vosaltres mateixos... És important que persones de la vostra edat ofereixin una visió plenament humana i cristiana de la vida, manifestin la saviesa de la seva experiència, siguin un llaç d'unió entre les distintes generacions, donin testimoni d'amor fidel, de gratuït de si mateixos, serenor, alegria discreta i irradiant, fortalesa en la prova, esperança en el més enllà de la vida...».

Les persones grans teniu encara qualche cosa per ensenyar en l'Església, podeu col·laborar molt en la recristianització dels joves i dels fiets. Perquè hi ha un testimoni a l'Església que només es pot donar quan es tenen molts anys, quan el cos ja està carregat d'anys, quan un ja està cansat i sol. En aquests moments continuar tenint alegria de viure, obertura i preocupació pels altres només es pot fer per un do de Déu. Al contrari, estar content quan tot va bé, quan s'és jove, quan hi ha encara coses per descobrir en la vida, aquí aplicaria allò que diu Jesús: «això ho fan també els pagans». Estimar al qui m'estima, açò ho fa qualsevol, el difícil és estimar l'enemic. El difícil és estar content quan ja es veu la costa avall en la vida. Déu, que és l'únic que no pot envellir, ha fet amb la seva providència misteriosa que els altres en aquest món siguem temporals, i des

de les plantes als animals i les persones, tots envellim.

Germans, si nosaltres, els seguidors de Jesucrist, no donem testimoni com a persones grans, ¿qui el donarà? Si no acceptem el fet inevitable de l'envelliment, estem no acceptant la voluntat de Déu. Vivim en una contradicció. Rebem i visquem la vellesa com un do de Déu; obrim-nos a aquest do per ser testimonis de Crist. Oblidem-nos de nosaltres mateixos i dediquem-nos a tenir cura no ja de nosaltres sinó dels altres, com ho va fer Crist quan caminava cap al Calvari que no es va preocupar d'ell sinó d'aquelles dones que ploraven i en la creu es va preocupar de tots nosaltres en deixar-nos la Verge Maria com a Mare. Que ella ens ajudi tots, persones grans i els qui anem camí de ser-ho, en aquest dia que celebrem també la festa de la seva purificació en el temple. Que així sigui.

HOMILIA DE LA PREGÀRIA ECUMÈNICA (23-I-1994)

«La multitud dels creients tenia un sol cor i una sola ànima» (Ac 4, 32). Aquest text del llibre dels Fets dels Apòstols és el lema que presideix la celebració del present any de la Setmana de Pregària per la Unitat dels Cristians. Ens presenta la realitat del que fou la comunitat cristiana i, al mateix temps, l'ideal al qual aspirem. Per això m'ha semblat oportú centrar en aquest text la reflexió.

La primera comunitat cristiana de Jerusalem es caracteritzava per una extraordinària frescor i dinamisme espiritual, per la pregària i el testimoniatge, sobretot per una gran unitat, la nota que Jesús havia volgut com a signe distintiu inconfusible i com a font de la fecunditat de la seva Església.

L'Esperit Sant, que és donat en el baptisme a tots els qui acullen la paraula de Jesús, com que és Esperit d'amor i d'unitat, feia de tots els creients una sola cosa amb el Ressuscitat i entre ells, superant totes les diferències de raça, de cultura, de classe social.

Però vegem més en detall els aspectes d'aquesta unitat. L'Esperit Sant realitzava en primer lloc entre els creients la unitat del cors i dels esperits, ajudant-los a superar els sentiments que la fan difícil, en la dinàmica de la comunió fraterna.

L'obstacle més gran, en efecte, per a la unitat és el nostre individualisme, és l'aferrament a les nostres idees, punts de vista i gustos personals. És amb el nostre egoisme com construïm les barreres amb què aïllem i excloem el qui és diferent de nosaltres.

La unitat interior realitzada per l'Esperit Sant, a més, es reflectia necessàriament en la vida dels creients. La unitat d'esperit i de cor s'encarnava i es mani-

festava en una solidaritat concreta, a través del fet de compartir els propis béns amb els germans i amb les germanes que passaven necessitat. Justament perquè era autèntica, no tolerava que a la comunitat n'hi hagués que visquéssin en l'abundància, mentre d'altres es trobaven mancats del necessari.

Per tant, aquesta Paraula de Déu que avui se'ns dirigeix a nosaltres, en el context de la Setmana de Pregària per la Unitat dels Cristians, ens subratlla la necessitat de treballar per la comunió i la unitat, essent dòcils a la força de l'Esperit que tots hem rebut.

Procurem, idò, tot escoltant la veu de l'Esperit Sant, créixer en aquesta comunió a tots els nivells. En primer lloc, en el nivell espiritual, tot superant els gèrmen de divisió que portem dins nostre. Seria, per exemple, un contrasentit voler estar units amb Jesús i al mateix temps estar dividits entre nosaltres, comportant-nos de manera individualista, caminant cada un pel seu compte, judicant-nos i potser fins i tot excloent-nos. Cal per tant una renovada conversió a Déu que ens vol units.

Aquesta Paraula ens pot ajudar també a comprendre cada vegada millor la contradicció que hi ha entre fe cristiana i l'ús egoista dels béns materials. Ens pot ajudar a realitzar una autèntica solidaritat amb tots els qui passen necessitat.

Avui, en concret, aquesta Paraula ens ha d'impulsar a pregar per l'enfortiment dels nostres lligams d'unitat i d'amor i a compartir amb els nostres germans i germanes que pertanyen a diverses Esglésies, amb els quals tenim en comú l'única fe i l'únic Esperit de Crist, rebut en el baptisme.

Que el Senyor faci que ben aviat arribi la desitjada unió entre tots els seguidors de Jesús i entre tant nosaltres no oblidem que la millor manera de fer-nos dignes del do de la unitat és treballar per ella, remonent de les nostres vides els obstacles que s'hi oposen, sobretot l'egoisme, i essent fidels a l'Esperit de l'amor de Jesús, tal com ho fou la primitiva comunitat cristiana de Jerusalem.

Agraeixo al Senyor el do que ens ha fet de poder celebrar conjuntament amb els germans anglicans aquesta pregària per la unitat de tots els cristians.

HOMILIA DE LA PREGÀRIA PER LA PAU A BOSNIA

Mai, potser, com avui l'anhel de pau de la humanitat no havia estat tan fort, ara que la pau es troba amenaçada per tantes situacions d'injustícia en el món i ara que es troba en un estat tan precari ben a prop nostre, en els països de la ex-Iugoslàvia i, en particular, a Bòsnia-Herzegovina.

Entre els israelites, desitjar la pau a algú era desitjar-li la plenitud dels béns, la salut, el benestar. Era un concepte de pau més bé material, superficial, exte-

rior al fons de l'home... Però hi ha una altra pau més profunda, un benestar no extern sinó de l'ànima, que és perfectament compatible amb mil tribulacions exteriors, però que no pot fer estada en un cor egoista, tancat a l'amor, que no pot coexistir amb el pecat. Aquesta pau interior és un do de Déu, com ho és l'amor, com ho és el perdó dels pecats. És el suprem do de Déu als homes, és el seu Fill mateix: «Ell —el Crist—, hem escoltat en la carta als Efesis, és la nostra pau» (Ef 2, 14). De la mateixa manera que sant Joan pot dir que «Déu és amor» (2 Jo 4,8), sant Pau pot dir que «Crist és la nostra pau». Vessant el seu Esperit en els nostres cors, Déu ens ho dóna tot; es dóna ell mateix —i amb Ell, els fruits de l'Esperit: «amor, joia, pau...» (Ga 5, 22).

Hi ha una estreta connexió entre aquesta pau interior i l'acompliment del precepte de l'amor mutu. Si bé hem de distingir entre la pau dels cors i la pau exterior o la bona entesa entre els homes, també ens cal veure clarament com no són estrangeres l'una de l'altra. Pel Concili no sols la pau interior ha de portar al compliment del precepte de l'amor mutu sinó que la mateixa pau terrenal, l'entesa entre els homes, és «fruit de l'amor al pròxim». I és que la pau terrena, la pau del món, la pau entre els homes no pot ser obra únicament de l'estricta justícia i de la força: avui la guerra no pot recular, l'ombra de les seves amenaces no es pot dissipar, si els homes no fem un esforç, ben voluntari, d'estimar-nos els uns als altres. L'amor al pròxim és la clau de tot.

És precisament aquesta vinculació de la pau terrenal amb l'amor el que ens fa adonar de la precarietat de totes les paus que podem construir els homes, perquè els homes mai no acabem d'estimar del tot. És la vivència profunda de la pau del Crist, de la pau del nostre cor, la que ha de motivar constantment el nostre amor al pròxim.

Mentrestant aquesta visió del caràcter parcial i precari del nostre amor i de les nostres paus, lluny de dispensar-nos d'adoptar el nostre esforç en la construcció de la pau terrena, ens hi ha de comprometre molt més, ja que és precisament la terra, el camp que Déu ens ha donat per treballar-hi amb el nostre amor. És per a nosaltres, homes que fem camí entre realitats parcials i provisòries, que Jesucrist va dir: «Feliços els qui porten la pau, perquè seran anomenats fills de Déu» (Mt 5,9). Feliços si sabem estimar perquè serem persones de pau interior i expandirem pau —bona entrega— entre els homes.

PARAULES EN L'ACTE DE LLIURAMENT DE PREMIS DEL DIARI «MENORCA»

(16-1-1994)

Digníssimes autoritats, senyores i senyors.

Un any més ens hem reunit en aquest dissabte de Sant Antoni pel lliurament dels premis del Diari «Menorca». Un acte ja tradicional a la nostra illa, que ve a enriquir les moltes manifestacions culturals que emmarquen la celebració del Dia del poble de Menorca.

Any rera any el Diari «Menorca» ha volgut unir-se significativament a aquesta efemèrides del nostre poble com un acte de servei a Menorca. Perquè no és altra la raó de ser del Diari i del fet que la seva titularitat majoritària es mantingui en mans de la Diòcesi. I en aquesta voluntat de servei volem seguir. Perquè estem convençuts, com ja indicava el Papa Pius XII i ho ha repetit l'actual Sant Pare Joan Pau II, que «els mitjans de comunicació són dons de Déu», que els hem rebut perquè els posem al servei del bé comú de tots. Com vol realitzar el Diari aquest servei al bé comú?

En aquesta hora en què la nostra societat viu un dels moments més complexos de la seva història, els homes necessitem instruments que ens ajudin a interpretar la situació en cada hora. Avui, el principal mitjà de referència són els Mitjans de Comunicació Social, i entre ells, la premsa es configura com el testimoni de l'actualitat i una de les formes imprescindibles per conèixer i comprendre el que està esdevenint dintre i fora del nostre entorn cultural i social.

Ara bé; com deia el Papa recentment, «és necessari que l'home del nostre temps conegui les coses plenament i fidelment, adequadament i exactament... La informació objectiva, veraç, és una vertadera exigència del bé comú». En el cas del Diari «Menorca» cal exigir-li també, per raó de la seva titularitat, un sentit de responsabilitat ètica, inspirat en els grans postulats de l'humanisme cristià.

Aquests principis reclamen el respecte i la defensa dels drets legítims de l'home i de la seva dignitat com subjecte d'uns valors trascendents; la formació i promoció d'una opinió pública en consonància amb el dret natural i els principis morals, al servei de la justícia i de la pau. La premsa, deia el papa Pau VI», està obligada no solament a respectar els valors morals, sinó també a servir-los amb lleialtat».

I un objectiu concret que senyalaria per al Diari «Menorca» és el de cercar d'afavorir entre els menorquins una reconciliació i una fraternitat cada cop més estreta, ajudant a superar, des de l'amor i la veritat, seculars i estèrils rancúnies existents entre les poblacions i entre els diferents estaments socials de l'illa.

Permeteu-me, per acabar, felicitar de tot cor els qui han aconseguit algun dels premis i agrair a tothom aquesta nombrosa presència, expressió del reconeixement que us mereix la tasca del Diari «Menorca». Moltes gràcies i fins el pròxim any, si Déu vol!

PARAULES D'OBERTURA DE L'ASSEMBLEA ARXIPRESTAL 1994 DE MAÓ

Benvinguts tots a aquesta Assemblea. Una Assemblea que vol ser un acte de fe i d'esperança. Vol ser una afirmació pública de què creim que la crisi té sortida; no és un fet irremeiable sinó que està en mans de les persones humanes el poder vèncer aquesta espiral infernal de misèria i egoismes. Creim en aquesta possibilitat perquè la crisi actual no és, en el fons, una crisi econòmica ni laboral, ni una crisi de producció i consum, ni una crisi de despeses i estalvi. La crisi que sofrim té un origen, que és la mare de totes les crisis: és una crisi d'amor. Com en tota la història de la humanitat, totes les crisis mundials, totes les fams i totes les guerres, tots els odis i tots els mals tenen una causa comú, una «explicació», en la mesura en què es pot explicar i entendre el misteri del mal. Aquest misteri del mal és l'egoisme individual i col·lectiu.

Però nosaltres creem que les persones, dòcils a la voluntat de Déu i fidels a la seva gràcia, podem convertir-nos, podem canviar la nostra manera de ser i que la civilització egoista i individualista actual pot canviar-se per una civilització d'amor i de solidaritat. I això és el que volem fer nosaltres. Amb les comunicacions d'avui sobre el Taller Mestral; Menjador Social, Casa Acollida i Taller Ocupacional es volen oferir unes mostres per créixer en amor i en solidaritat i fer enrera o al manco més suportable el fantasma real de la crisi. És veritat que la crisi té un abast mundial però la nostra responsabilitat més immediata ens demana donar una resposta als problemes que tenim al davant. De certes situacions ningú ens podrà culpar, d'altres en podríem ser responsables, al manco per omissió. En tot cas hi ha quelcom que no podem negar: la pobresa és una realitat; els pobres ens els trobem cada dia. I tots els que creiem en Déu i en la Bona Notícia de Jesucrist no podem donar l'esquena a la crua realitat de la pobresa. Està en joc, com diu Joan Pau II en la «Sollicitudo Rei Socialis», la «dignitat de la persona humana, la defensa i promoció de la qual ens ha estat confiada pel Creador i de la qual en són deutors responsablement els homes i dones de cada situació històrica» (47).

L'Assemblea d'aquest curs vol ser una resposta, en el camp concret de la diaconia de la caritat, a la crida a la nova evangelització feta pel Papa Joan Pau II.

Perquè nova evangelització no significa replegament de l'Església en postures desencarnades, sinó una recerca de la conversió del cor i amb ella una transformació de la vida personal i, a partir d'ella, el compromís i el treball per la transformació de la vida real segons les exigències de l'Evangeli, amb especial atenció dels pobres i dels més dèbils. El Papa Joan Pau II, en el seu últim viatge a Espanya (juny 1993), va insistir moltes vegades sobre aquest tema, especialment en l'acte d'adoració davant el Santíssim en la Catedral de Sevilla on va dir: «Tinc la ferma esperança de què l'afany evangelitzador desvetllarà entre els cristians una sincera coherència entre fe i vida, i portarà a un major compromís de justícia i caritat, a la promoció d'unes relacions més equitatives entre els homes i entre els pobles» (4). En la homilia de la missa de clausura del XLV Congrés Eucarístic Internacional va afirmar: «De l'altar eucarístic, cor polsant de l'Església, neix constantment el flux evangelitzador de la paraula i de la caritat... De la comunió eucarística ha de sorgir en nosaltres tal força de fe i d'amor que visquem oberts als altres amb entranyes de misericòrdia tenint en compte totes les seves necessitats...» (6). També podria citar l'homilia de l'ordenació sacerdotal (7), el discurs en la seu de la Conferència Episcopal Espanyola (3), l'homilia en la Catedral de Madrid (5).

L'evangelització, que cerquem de fer per mitjà de la paraula, només reeixirà i tindrà credibilitat en la mesura en què vagi acompanyada amb signes de misericòrdia i solidaritat. Ens diu el Papa en la «Centessimus Annus» que «avui més que mai, l'Església és conscient que el seu missatge serà creïble pel testimoniatge de les obres, abans que per la seva coherència i lògica internes. D'aquesta consciència deriva també la seva opció preferencial pels pobres, la qual mai no és exclusiva ni discriminatòria d'altres grups. Es tracta, en efecte, d'una opció que no val solament per a la pobresa material ja que és sabut que, especialment en la societat moderna, es troben moltes formes de pobresa no sols econòmica sinó també cultural i religiosa» (57).

Bons amics de les comunitats de l'Arxiprestat de Maó, jo us desitjo un bon treball i encert i, per això, que l'Esperit il·lumini les vostres ments per suggerir-vos, amb creativitat, accions concretes de solidaritat amb els qui pateixen més cruament la crisi i que Ell enforteixi també les vostres voluntats per assumir amb generositat els compromisos més adequats. Bon treball i endavant l'Assemblea.

**CARTA ALS FIDELS DE LES COMUNITATS DE L'ARXIPRESTAT
DE MAÓ
(3-II-1994)**

3 de febrer de 1994

Als fidels de les comunitats de l'Arxiprestat de Maó:

Em plau comunicar-vos que els dies 18 i 19 del present mes de febrer tindrà lloc la tercera fase de l'Assemblea Arxiprestal de Maó, que cerca de precisar una mica més el tema de l'Assemblea de l'any passat: «Camins de sortida de la crisi econòmica i social», compartint les iniciatives que s'hagin pogut dur a terme en les diferents comunitats al llarg de l'any.

Jo us invito, com a preparació per la participació en l'Assemblea, a tenir en compte el ric magisteri social de Joan Pau II, sobretot el que va desenvolupar en el viatge de l'any passat a l'Espanya. En ell ens diu claríssimament que l'oblit de Déu i l'absència de valors morals són també a l'arrel de sistemes econòmics-socials que obliden la dignitat de la persona, posant el guany com objectiu prioritari i únic criteri inspirador dels seus programes. Aquesta realitat de fons no és aliena als dolorosos fenòmens econòmics-socials que repercuteixen en tantes famílies, com la tragèdia de l'atur i que porta nombrosos homes i dones a la desesperació o a augmentar les llistes dels marginats socials.

Al tems que reflexionen, doncs, sobre la greu situació social i cerquem possibles camins d'actuació nostra, no oblidem que hem de fer-ho des d'una perspectiva evangelitzadora. La nostra societat necessita la llum i la veritat de l'Evangelí. Cal, idò, un nou esforç evangelitzador que compti amb un laicat adult i responsable. I cal una evangelització que cerqui «assolir i transformar amb la força de l'Evangelí els criteris de judici i valors determinants, els centres d'interès, les línies de pensament, les fonts inspiradores i els models de vida de la humanitat que estan en contrast amb la Paraula de Déu i amb el disseny de salvació» (Evangelii nuntiandi, 19). La fe i la moral no han restar arraconades a l'àmbit de l'estrictament privat. Han de tenir una influència en la vida social i pública. Per això cal superar tota tentació inhibicionista i assumir amb decisió la pròpia responsabilitat de fer present i operant la llum de l'Evangelí en el món professional, social, econòmic, cultural i polític, aportant uns valors que, precisament per ser genuïnament cristians, són vertadera i radicalment humans.

Amb l'esperança de què aquesta Assemblea de Maó representi una etapa ben profitosa en la recerca de camins realment evangelitzadors, us saluda ben cordialment en Crist,

**CARTA ALS PREVERES I DIACA SOBRE LA FESTA
DE SANT ANTONI
(11-I-1994)**

11 de gener de 1994

Estimats germans:

Hem estrenat un nou any. Desitjo que tots hi hàgim entrat amb salut de cos i d'esperit; sobretot, amb una renovada il·lusió pastoral.

El pròxim dilluns, dia 17, celebrem una de les jornades diocesanes, la Festa de Sant Antoni. Em plau convidar-vos als actes que tindran lloc a la Catedral de Menorca: Eucaristia, a les 11 del matí i, seguidament, la tradicional Processó dels «Tres Tocs».

Us prego de fer arribar aquesta invitació a unir-se a les celebracions de la Catedral a tots els fidels de les vostres Parròquies i comunitats. Gràcies anticipades per la vostra col·laboració.

En comunió d'afecte i de pregària us saluda.

**CARTA SOBRE LA PRESENTACIÓ DE L'ENCÍCLICA
«VERITATIS SPLENDOR»
(18-I-1994)**

Ciutadella de Menorca, 18 de gener de 1994

Als preveres, diaca, religiosos/es, membres dels Consells Pastorals, responsables de la catequesis, dels moviments eclesials, de col·legis de l'Església...

Benvolguts tots:

Fa uns mesos el Sant Pare publicava una carta encíclica -«L'esplendor de la veritat»- que, encara que dirigida als bisbes, té importància per tot el Poble de Déu. Tracta aspectes importants dels fonaments de la moral. A la diòcesi encara no se n'ha fet una presentació pública.

Aprofitant la celebració de la festa del Patró del Seminari, Sant Ildefons, el dimecres dia 26 de gener, s'ha pensat fer una doble presentació: una, a les 10'30 del matí, al Seminari, abans de la missa, per als preveres i seminaristes. I una altra, a les 8'30 del capvespre, en un acte públic, que se celebrarà en el Teatre salesià, de Ciutadella. La presentació la farà el Sr. Bisbe d'Àvila, D. Antonio Cañizares.

El Sant Pare, que segueix amb viva sol·licitud la dramàtica evolució de la situació en els països de la ex-Iugoslàvia, ha decidit convocar tota l'Església a unes jornades d'oració i penitència. Fent-me ressò de la seva crida, jo us invito

a convertir el dia 21 en «dia de dejuni voluntari» i a participar en la pregària que se celebrarà a la Catedral de Menorca, el diumenge, dia 23, a les 6'30 de la tarda, tal com ja s'ha anunciat.

Jo us demano que feu arribar aquestes invitacions a tots els fidels i membres de moviments i altres institucions eclesials.

En comunió de pregària i d'afecte, us saluda ben cordialment,

Fdo.: F. Xavier Ciuraneta

COMUNICACIÓ SOBRE LA SETMANA DE PREGÀRIA PER LA UNITAT

Fa només unes setmanes tots els cristians celebràvem el naixement de Jesucrist. I en aquella entranyable festa, els cristians de totes les tradicions ens alegràvem en recordar i experimentar la presència sempre nova del Senyor Jesús, el nostre Salvador.

Aquesta confessió unànime i molts altres elements comuns, que va enumerar el concili Vaticà II en el seu decret sobre Ecumenisme, fonamenten les relacions de bona germanor que han de mantenir les diferents esglésies cristianes, malgrat les prolongades enemistats que van marcar llargues etapes del passat.

El Papa Joan XXIII ens va recordar moltes vegades que «són més fortes les coses que ens uneixen que les que ens separen». Certament no es tracta de rebaixar la gravetat de les qüestions teològiques pendents. Es tracta, més bé, d'analitzar-les a la llum d'una teologia, en la qual prima la voluntat divina d'unitat de totes les coses en Crist, i en la que la «unitat visible» dels cristians, «perquè el món cregui», és una dada irrenunciable de la gran tradició bíblica.

I tanmateix ací tenim, davant nostre i del món, un fet que ha estat qualificat de tràgic: el manteniment, cap a les acaballes del segon mileni, de les divisions cristianes. Un fet al qual cap església s'hi hauria d'acostumar. El Concili obria el seu decret sobre Ecumenisme amb aquestes paraules: «Tots professen ser deixebles del Senyor, però sostenen opinions diverses i van per diversos camins, com si el mateix Crist estigués dividit. Certament, aquesta divisió contradiu obertament la voluntat de Crist i és un escàndol pel món. Perjudica també l'empresa tan santa de predicar l'Evangeli a tota criatura» (UR 1). El mateix text, amb tot, parla del Senyor dels segles «que, amb saviesa i amor, porta endavant el disseny de la seva gràcia envers nosaltres, pecadors, darrerament ha començat a infondre més abundantment en els cristians dividits entre ells la compunció d'esperit i el desig d'unió». El moviment ecumènic va néixer per impuls de

l'Esperit Sant i cerca de restaurar la unitat de tots els cristians.

El treball ecumènic es mou a diferents nivells: el doctrinal, l'institucional, el «de base». Però n'hi ha un que embolcalla, d'alguna manera, tots els altres: la pregària, que és l'ànima de tot el moviment ecumènic. I la pregària ecumènica té el seu moment fort en la setmana que va del 18 al 25 de gener. Des dels primers temps del Pare Paul Couturier, aquesta setmana de pregària per la unió dels cristians ha anat adquirint, poc a poc, carta de ciutadania en totes les esglésies i comunitats cristianes. Celebrem, idò, aquesta setmana amb devoció i interès.

**Francesc Xavier
Bisbe de Menorca**

COMUNICACIÓ SOBRE LA CAMPANYA DE MANS UNIDES

Mans Unides ens proposa celebrar el pròxim divendres, dia 11, el «Dia del Dejuni Voluntari», en solidaritat amb tants germans nostre que es veuen obligats a jejunar obligatòriament tots els dies de l'any, i a oferir en la col·lecta del pròxim diumenge, dia 13, Jornada Nacional de Mans Unides, el producte del nostre dejuni com a col·laboració a la Campanya contra la Fam en el Món.

I Mans Unides acompanya cada any la seva Campanya amb un lema, amb què vol sensibilitzar-nos davant el terrible problema de la fam. El lema del present any té continuïtat amb el de l'any passat. Vol ser la seva conseqüència lògica. Perquè si l'any passat ens recordava que la realitat d'un món injust és un repte, ara ens indica que davant d'aquest repte no podem restar indiferents, perquè tota indiferència provoca complicitat. Ja ho recordava el Papa Joan Pau II, en l'Encíclica «Sollicitudo Rei Socialis», afirmant que «així com es pot pecar per egoisme, per afany de guany exagerat i de poder, es pot faltar també —davant les urgents necessitats d'unes multituds enfonsades en el subdesenvolupament— per temor, indecisió i, en el fons, per covardia» (SRS 47).

És possible accelerar un canvi del món vers la justícia si tots cooperem. Hi ha mitjans i recursos suficients per la solució del problema de la fam, si compartim i ens esforcem en favor d'un nou ordre econòmic internacional.

És possible el canvi i, de fet, està començant. S'està produint una nova consciència i creix a tot arreu «la convicció d'una radical interpedència, i per consegüent, d'una solidaritat necessària... Avui, potser més que abans, els homes s'adonen que tenen un destí comú que han de construir tots junts si es vol evitar la catàstrofe per a tots» (SRS 26).

Per a tot això no n'hi ha prou en recordar principis, afirmar intencions, preferir denúncies profètiques. Les paraules no tenen un pes real si no van acompanyades d'una presa de consciència més viva de la pròpia responsabilitat. Aquesta crida a l'acció a favor del pròxim, especialment dels més necessitats, és una constant de tot el missatge bíblic, que ens fa responsables els uns dels altres. És la pregunta sempre corprenedora del Gènesi: «Què has fet del teu germà?» (Gn 4,9).

No ens deixem vèncer per la deixadesa o la indiferència. «¿Com judicarà la història una generació que compta amb tots els mitjans necessaris per alimentar la població del planeta i que rebutja fer-ho per una ceguesa fraticida? ¿Quina pau poden esperar uns pobles que no posen en pràctica el deure de la solidaritat?», preguntava Joan Pau II en un discurs pronunciat l'any 1991 a Burkina Fasso (Àfrica).

Que la Campanya contra la Fam i el Dia del Dejuni Voluntari siguin una ocasió de reflexió i de compromís permanent amb el Tercer Món. La situació injusta dels nostres germans ens interpel·la constantment. La indiferència ens pot fer còmplices.

**Francesc Xavier
Bisbe de Menorca**

VICARIA GENERAL

CARTA ALS PREVERES

Ciutadella de Menorca, 9 de febrer de 1994

Benvolgut en el Senyor:

Com es pot veure, aquesta vegada un necessita una espècie de «guia de lectura» per entendre tots els materials que hi ha en aquesta tramesa. Però no és gens complicat. Hi havia pendent un «deute» en relació a les dues trobades de formació permanent que vam fer el primer trimestre, una sobre PASTORAL DE LA SALUT i l'altra BIOÈTICA. Aquest és el material que ara es fa arribar i que podrà ajudar a refrescar moltes coses que es van dir, ser motiu de nova lectura i ajudar-nos en el camp de la pastoral, especialment amb els malalts.

També, en relació al temps de Quaresma que estem a punt de començar i altres possibilitats de formació que ens han arribat de la Comissió Episcopal del Clero, algunes informacions més.

1. RECÉS DE COMENÇAMENT DE QUARESMA. Dimecres de Cendra, dia 16 de febrer, al Toro. Començarà a les 10 del matí fins després de dinar. El dirigirà Mn. Joan Busquets, de Girona, Professor de la Facultat de Teologia i Rector del Seminari Interdiocesà de Catalunya. Convé dur la Litúrgia de les Hores (en català) i avisar a les monges per al dinar, tel. 375060.

2. MISSATGE DEL SANT PARE PER A LA QUARESMA DE 1994. El trobareu com a primer document fotocopiats. Està totalment orientat al tema de la Família. Ens pot ajudar molt en relació a l'objectiu diocesà i com a reflexió quaresmal a compartir amb els grups de cada comunitat.

3. PASTORAL DE LA SALUT. Mn. Marcel·lí Carreras, que ens va ajudar a la trobada de formació permanent del mes d'octubre, ens ha fet arribar aquests dos materials: «La comunitat cristiana i els malalts en situació terminal» i la «Memòria sobre els grups parroquials de visitadors de malalts, minusvàlids i gent gran» del bisbat de Vic. Recordar que també va ser el tema de reflexió del Consell del Presbiteri del mes d'octubre.

4. BIOÈTICA. També el P. Francesc Abel, S.I. ens ha facilitat els documents «La dignitat de la persona humana» i «De la bioètica a la biopolítica». Un resum del que es va tractar a la trobada de formació permanent. Tenir en compte que el mes d'abril tindrem la 2a. part i comptarem novament amb la presència del mateix P. Abel.

5. ALTRES INFORMACIONS. La Comissió Episcopal del Clero ha enviat a les diòcesis la següent oferta de cursos de formació permanent per a preveres. Als qui estiguin interessats en sebre més informació, es pot demanar amb més

detall a la Cúria.

a) VII Curs d'actualització sacerdotal, a Roma. Del 11 d'abril al 7 de maig de 1994.

b) Curset Bíblic per a preveres a Terra Santa. Del 29 de juny al 11 de juliol de 1994.

c) Curset d'actualització bíblica per a preveres a Jerusalem. Del 29 de juny al 26 de juliol de 1994.

d) Viatges de Sant Pau, Concilis i SS. Pares. Del 29 de juny al 12 de juliol de 1994.

Esperant que tot ens ajudi a una formació personal i com a col·lectiu de preveres i ens faci més disponibles per al servei ministerial al Poble de Déu. Una abraçada

**Sebastià Taltavull i Anglada,
Vicari General**

OBJECTIU DIOCESÀ I NOUS TEMES PASTORALS

Com ja s'ha anat publicant, el Consell Pastoral Diocesà, en la seva reunió plenària del mes d'octubre va concretar l'objectiu diocesà sobre la «promoció i revitalització de la família» en un pla concret d'actuació: 10 propostes a nivell parroquial i 3 a nivell diocesà. Són el resultat de les aportacions fetes pels diferents col·lectius de la diòcesi i posades de nou a l'abast de tots com a actuació solidària. Va ser publicat al Full Dominical i a l'anterior edició del Butlletí del Bisbat.

Aquesta projecció pastoral arran de l'objectiu diocesà ha duit també a aprofundir dins el primer trimestre d'aquest any de 1994 en dos temes pastorals que hem cregut de primera importància: el primer, LA PASTORAL DE JOVENTUT, objecte d'aprofundiment en les reunions arxiprestals del preveres i del Consell del Presbiteri i, el segon, EL FET DE LA IGNORÀNCIA RELIGIOSA, estudiat pel Consell Pastoral Diocesà.

Per al tema de la Pastoral de Joventut no ha estat suficient una sessió. L'atenció al món dels joves ens ha fet adonar, després d'una anàlisi de la situació que va presentar el mateix Delegat diocesà i d'un estudi estadístic de les Delegacions d'Ensenyament i de Catequesi, que s'han de donar noves respostes mitjançant una pastoral més coordinada i directament relacionada amb el jove concret. Els documents que ho expliquen ens mostren la seva concreció.

Al mateix temps, amb estreta relació amb el que s'acaba de dir i utilitzant part dels materials ja estudiats en el Consell del Presbiteri, el Consell Pastoral

analitza el fet de la ignorància religiosa. La sessió del mes de març continuarà el mes de juny perquè s'ha d'aprofundir més en el debat i en la proposta de camins concrets de sortida al problema, i també discenir junts alguns aspectes de la religiositat popular i de la celebració dels sagraments que incideixen directament en la marxa de la pastoral diocesana.

Segueix encetat, per tant, aquest debat i ja s'ha de posar fil a l'agulla en les resolucions del Consell del Presbiteri sobre la Pastoral de Joventut que, entre altres aspectes claus de formació dels agents pastorals, ha recollit el treball de les jornades de consiliaris i les conclusions de les VII Jornades de Pastoral Juvenil.

És important recalcar, finalment, que junt al treball fet pels organismes diocesans esmentats gràcies a les aportacions de tots, s'han duit a terme dins aquest primer trimestre les Assemblees Arxiprestals a Maó i a Ciutadella. La primera, com a continuïtat del treball iniciat l'any passat en relació a la crisi econòmica i la segona, referida al tema de la família. Dues assemblees que van agafant tradició i que poden ajudar de cada vegada més a plantejar millor la coordinació de la pastoral dins una mateixa ciutat. En aquest sentit, també ja s'ha arribat a una proposta concreta a l'Arxiprestat de Ciutadella en relació a un treball més conjuntat i complementari entre les distintes parròquies en dues sessions de treball que ha reunit els Rectors amb el Sr. Bisbe i el Vicari General.

El camí que es va fent és obra de tots i necessita ser valorat des d'aquest esforç també de tots. El petit gra d'arena que cadascú hi posa fa que la casa es construeixi dia a dia, amb la confiança posada en el Senyor. Aquestes trobades que volen ajudar a caminar a tota la diòcesi són el resultat i l'expressió de la vida que hi ha a cada una de les comunitats parroquials i altres entitats de la nostra Església menorquina, i també una ocasió per a animar-nos a seguir treballant dia a dia en un esforç solidari en bé de tot el Cos.

**Sebastià Taltavull i Anglada,
Vicari General**

PREGAR PER LA PAU

«No us canseu mai de pregar» (1 Tes 5,17)

En aquest darrers dies de l'any 1993 i des de fa ja més de 25 anys, la nostra Església de Menorca s'uneix a tots els cristians del món i als homes i dones de bona voluntat per a escoltar una nova invitació a pregar per la pau.

Jornada Mundial de la Pau: 1 de gener de 1994

Dia 1 de gener és aquesta Jornada Mundial de Pregària. Any darrera any, hem intentat respondre a aquesta crida. Sabem que la pau és, abans que tot, un do de Déu, però la nostra consciència de ciutadans del món ens obliga a fer-ne una conquesta diària mitjançant el bon ús de la llibertat, el diàleg respectuós i constructiu, l'acurat sentit de justícia, l'esperit no violent sempre prompte a la reconciliació, el reconeixement dels deures i drets humans, l'estimació i el perdó il·limitats.

Des dels anys que van seguir al Concili Vaticà II i amb l'empenta lúcida del Papa Pau VIè, ens hem anat reunint —especialment amb els joves— per pregar per la pau en una Vetla de Pregària la nit de Cap d'Any. Ha estat com un llarg pelegrinatge de confiança al que s'hi han afegit més joves i majors, fent cas a la insistent recomanació «no us canseu mai de pregar» (1 Tes 5,17). També enguany, en els tres arxiprestats, esteim convocats a seguir aquest camí a favor de la pau.

De la pregària al compromís

En aquest pelegrinatge hem vist que la pregària ens obre a dimensions noves de compromís cristià, social, polític, cultural, laboral i familiar. Al llarg d'aquests anys i des d'una opció pacífica, seguint l'esperit de la benaventura de la pau (Mt 5,9), molts conciutadans ens hem trobat en l'acció d'uns mateixos gestos de solidaritat: jornades i setmanes per la pau, taules rodones de debat i conscienciació, objecció de consciència, manifestacions per defensar la pau humana i ecològica i en contra de la política de «blocs» i de la desfeta dels espais naturals, en concret, a la nostra illa.

En aquests moments seguim tenint nous reptes i mai no renunciarem a aquest treball solidari amb qualsevol persona i institució que treballi a favor de la pau. El nostre seguiment explícit de Jesucrist i el seu missatge alliberador donen a la nostra fe personal i a les comunitats cristianes on som una dimensió oberta, sempre acollidora i missionera, que implica una encarnació constant entre el poble.

Concretament ara, a punt de començar l'any 1994, declarat per l'Organització de les Nacions Unides «Any Internacional de la Família», hem rebut el missatge del papa Joan Pau II per a la celebració de la Jornada Mundial de la Pau, amb el lema: «De la família neix la pau de la família humana». Se'ns demana una acció educativa i evangelitzadora dins el camp específic de la família com a fonament d'una societat en pau. És un bon punt de referència per a la reflexió, l'acció i la pregària ja d'aquest dia i de tot l'any. Més, quan a la nostra diòcesi seguim amb l'objectiu pastoral de la «potenciació i revitalització de la família» i

havent posat ja en marxa el Consell Pastoral unes propostes d'actuació (Full dominical, 592, 19-XII-93).

Per tant, aquest primer d'any, des de les Vetles de Pregària per la Pau i Celebracions de l'Eucaristia estarem units en aquest gest solidari per una pau que ha de començar a l'interior de cadascú, dins les nostres famílies, fins a estendre's a tota la família humana. El nostre pensament està especialment en aquells llocs on el conflicte bèl·lic està desfent innombrables famílies i destruint vides humanes innocents. Jesús, que «és la nostra pau» (Ef 2,14) ens congrega per a la pregària, la unitat i el perdó, i ens mou a un treball solidari d'acollida i recolzament a tota iniciativa d'ajuda als refugiats i víctimes de la guerra.

Una ocasió per desfer prejudicis i crear confiança

La pregària i el treball per la pau vol mirar també la pau dins la nostra comunitat menorquina. És una ocasió més que oportuna per a començar un any «en pau», com s'ha dit amb tanta insistència en felicitacions institucionals i personals. Una ocasió per a desfer prejudicis i obrir el cor a un diàleg sincer i constructiu; per a superar localismes exacerbats i construir junts un camí d'unitat; per a deixar postures inflexibles i aprendre a reconèixer en benefici de tots la petita veritat de cadascú; per a abandonar gestos de intolerància i optar per una voluntat d'aportació positiva que creï confiança.

La pau entre els nostres pobles, institucions i grups es veurà reforçada si donam pas a una consciència més col·lectiva, a un plantejament i solució dels problemes més solidària, a un esforç més unitari fet amb seny a favor del bé comú de tots els menorquins, posant com a esforç preferent el treball al costat dels més pobres i necessitats d'ajuda material, espiritual i humana.

Entre aquests hi voldria comptar els joves. Sempre han estat els més sensibles al moviment per la pau en totes les seves manifestacions, però també els més estudiats i influenciats pel consum, l'abús del qual és una nova forma d'agressió. Avui, treballar per la pau és posar-se al costat dels joves i acompanyar-los en el creixement integral de la seva personalitat. Tancats molts d'ells només en un ambient de diversió i fuga, resultat inevitable d'una educació pròpia d'un temps de facilitats, els joves necessiten adquirir una nova sensibilitat per a la justícia i una educació per la pau. Aquesta, feta des d'un encaminament dels valors que aprecien —com es deia a les darres Jornades de Pastoral Juvenil celebrades a principis de desembre al Toro— pot ajudar-los a adquirir una nova mentalitat que els faci autèntics agents d'una societat noval. Les expressions agressives i violentes que de tant apareixen en determinats col·lectius juvenils són símptoma d'insatisfacció personal i de rebuig social, com també del buit ètic i espiritual que pateixen.

Cal transformar els ambients, des de la família fins el carrer, ajudant a transformar individualment les persones, passant per tot allà on un jove s'hi fa present i oferir alternatives més humanitzadores. És en aquesta línia que s'intenta treballar des dels moviments de joves i associacions educatives tant en el camp de la joventut com de l'adolescència i la infància.

Dejuni i pregària per la pau als Balcans: 21 i 23 de gener de 1994

Finalment, aquesta Jornada Mundial de la Pau de dia 1 de gener de 1994 és com el començament d'un exercici de pregària i de compromís per la pau que haurà de durar sempre. Pocs dies abans de Nadal, com tots els bisbes, el nostre bisbe Francesc Xavier rebia de Roma un comunitat del Cardenal Secretari d'Estat, Angelo Sodano, qui, manifestava en nom del Papa Joan Pau II, la voluntat de què s'organitzàs a cada diòcesi una Jornada especial de Pregària per la Pau a l'ex-Iugoslàvia. Posava la data del diumenge, dia 23 de gener, precedida d'un dia de dejuni, el divendres dia 21, coincidint també de ple amb la Setmana de Pregària per la unitat dels cristians.

S'ha vist important donar resposta a aquest suggeriment i la nostra comunitat diocesana es trobarà per aquest gest solildari amb tota l'Església en favor de la pau, el capvespre del diumenge 23 de gener a la Catedral, a Ciutadella, on a més de la pregària es farà una col·lecta que serà enviada a través de Caritas als refugiats i víctimes del conflicte als Balcans.

Acabam l'any amb aquesta petició de pregària per la pau. La crida de l'apòstol Pau a la comunitat cristiana de Tessalònica «no us canseu mai de pregar» la volem escoltar com dirigida ara a nosaltres i en els inicis d'un any nou que encara està per construir. Mirarem que el do de la pau el vagi conformant, fent-la realitat de cada dia més entre nosaltres i en el món sencer.

**Sebastià Taltavull i Anglada,
Vicari General**

HOMILIA EN LA JORNADA MUNDIAL DE LA PAU 1994

Nm 6,22-27 «Que el Senyor giri cap a tu la mirada i et doni la pau»

Salm 66,2-3 «Que Déu ens beneeixi i ens faci veure la claror de la seva mirada»

Gal 4,4-7 «L'Esperit de Crist crida en els nostres cors: «Abbà, Pare!»

Lc 2,16-21 «Li van posar el nom de Jesús».

D'entre totes les felicitacions que rebem en aquestes festes, avui vespre hem rebut la que ens ve directament de Déu. Està feta en singular, amb nom propi, perquè cadascú de nosaltres la rebi en la intimitat de la pròpia vida i, com Maria, la mediti i la conservi en dins el cor: «Que el Senyor et beneeixi i et guardi, que giri cap a tu la mirada i et doni la pau». És un fragment de la primera lectura que hem fet, del llibre dels Nombres.

Déu et beneeix, està al teu costat, et mira i et dóna la pau. Hi pot haver un acompanyament millor? Aquesta presència delicada i discreta que mai no podrem abastar del tot perquè és infinita, en aquestes hores es fa do gratuït en la persona de Jesús, nascut d'una dona jove, Maria, ficat de ple dins la nostra història, perquè nosaltres poguéssim aixecar el cap i dir-li a Déu: «Abbà, Pare!», com ens ha dit amb tot convenciment Sant Pau.

Tenim tots els arguments personals i familiars per creure que la pau és possible. La raó prové de la confiança que posam en Déu, que ens mira amb amor i vol que també així girem el nostre rostre als germans de més a prop i a tota la humanitat.

Avui, en aquestes darreres hores d'un any que s'acaba rebem la bona notícia d'un Déu que és Pare, que ens mira i ens beneeix amb la pau. Podem iniciar el nou any amb l'alegria d'haver-nos deixat mirar i estimar així per Déu que mitjançant Jesucrist s'ha fet do de pau entre nosaltres. L'apòstol Sant Pau ho diu així de clar a la carta als cristians d'Efes: «Vivíeu en el món sense esperança i sense Déu; éreu enfora, però ara Jesucrist us ha atracat. De dos pobles n'ha fet un destruint la barrera que els separava i els mantenia enemics. Ell és la nostra pau! (Ef 2, 12-14).

No podem posar en dubte el do que hem rebut i que avui se'ns fa encara més evident. La pau no és només absència de guerra, ni —com deia el premi Nobel de la pau 1992, Rigoberta Menchú— tampoc es resumeix en una aspiració simbòlica. La pau és un tresor que rebem sense merèixer i, com els talents de l'Evangeli, hem de fer fructificar abundantment.

Conscients, idò, d'aquest do i amb l'agraïment que junts avui feim a Déu, convé que ens proposem una actuació conseqüent.

Ho vull fer a partir de tres propostes:

- 1) *Descobrir l'autèntic rostre de Déu, com a font de pau interior.*
- 2) *Descobrir-me a mi mateix, amb un rostre nou, com a signe exterior de pau.*
- 3) *Recuperar el rostre de l'altre, com a font de solidaritat i de pau.*

1. *Descobrir l'autèntic rostre de Déu, com a font de pau interior*

La pau no s'improvitza. Necessita un motor, un caliu que posi l'amor, el

perdó, tota relació humana en moviment. Aquest caliu, aquest motor és Déu, Amor. Em va impressionar molt veure la pel·lícula «Romero» sobre la vida, conversió i assassinat del bisbe de El Salvador ocorregut ja fa més de 10 anys. Apareix un home atent a Déu i als pobres, un testimoni viu del Déu-Amor que estimava entranyament el seu poble i pel que estava disposat a donar la seva vida. Volia així arribar a aconseguir per a ells la pau que els era negada. Mai no es va deixar paraitzar per la por. Va gosar dir, en nom de Déu, allò que el seu poble vivia i suportava. Dirigint-se als actors de l'escena política del país: governants, caps d'empresa, partits polítics, grups subversius, organitzacions populars, els va presentar francament les exigències de l'Evangelí. Deia: «Germans, ésser cristià avui és tenir la força de predicar la vertadera doctrina de Crist i no callar per por, o predicar la facilitat per evitar problemes». L'autèntic rostre de Déu, el seu amor de Pare, no podia tolerar que a un poble se li negàs la seva llibertat i dignitat.

Déu, quan el deixam entrar dins la pròpia vida, no ens deixa tranquils. És, en paraules de Jeremies, «com un foc que crema». La pau ens arriba al més íntim del cor quan ens deixam estimar per ell i aquest mateix amor el sabem comunicar segons ell mateix ens inspira fer-ho. El mitjà és la pregària, com exercici personal i diari de comunicació amb Déu.

2. Descobrir-me a mi mateix amb un rostre nou, com a signe exterior de pau

El manament de l'amor a Déu parla de l'amor a un mateix. No sempre és fàcil perquè implica l'acceptació confiada del propi jo. Quan aquesta hi és, és possible l'equilibri i l'harmonia personal.

Avui és freqüent trobar persones agressives, amb malhumor, amb actituds despectives i rostre girat. Altres arriben a actituds autoritàries, empren sempre paraules que ofenen o no estan mai disposats a cedir en el més mínim. Sempre acaben atribuïnt-se personalment l'èxit del dictador. Què difícil és ser signe de pau així! Són persones que no la poden transmetre perquè encara no l'han aconseguida per a ells, ja que els roega constantment una manca de confiança.

Aquest drama repercuteix dins les famílies, dins els grups d'amics, entre companys i persones que participen d'unes mateixes inquietuds. I el que és actitud d'una persona, també ho pot arribar a ser d'un grup. Per açò, hi ha tot un treball de recuperació personal i d'esforç de cara a un mateix per arribar a una harmonia interior que el faci signe de pau.

3. Recuperar el rostre de l'altre, com a font de solidaritat i de pau

Però el cristià és un rostre que cerca altres rostres. Hi ha persones que semblen inaccessibles i estan a centímetres o a pocs metres de distància. No arri-

quen el rostre. Són persones autoprotegides, emmascarades, que demanen als altres que donin la cara, però que mai no s'han descobert la seva. Es comuniquen amb una altra cosa, allò que poden dominar, mai amb el rostre, de persona a persona. Per açò els costa tant descobrir en l'altre el rostre de Déu...

El missatge de la pau d'enguany posa la família com a vehicles privilegiat per a viure en harmonia personal i arribar al trobament sincer amb un tu, fonamentat en l'amor. Per açò hi ha una estreta relació entre la família i la pau. Ella n'és víctima quan es detecten tensions en les seves relacions internes i no s'assumeix la responsabilitat del paper que hi ha d'exercir cadascú. Recuperar el rostre de pare i de mare, el rostre de fill i de germà: vet aquí la tasca d'un esforç diari per a fer de la família un espai de pau.

És necessari desmantelar avui tot allò d'agressiu i violent que hi ha en cada rostre, començant pel meu. És urgent alliberar-lo de tot instint de domini, de possessió, d'utilitarisme en benefici propi. És meravellós restituir-li transparència, simplicitat, acollida.

Mirem amb la mateixa mirada que Déu ens mira. Facem que el nostre rostre somrigui al mateix ritme que el somriure de Déu, d'Aquell qui en Jesús ens ha estimat el primer i ha entregat per amor la seva vida, morint violentament —ell, Príncep de la Pau— per haver donat a cara. Només en ell i en aquesta trobada salvadora dels rostres de tots, plens d'humanitat i transparència, hi ha el futur de la pau. Aquesta pau que, avui en la nostra pregària, demanam a Déu amb tanta insistència.

«De la família neix la pau de la família humana»

SECRETARIA GENERAL

INSTITUCIÓ DE MINISTERIS

El Sr. Bisbe de la Diòcesi ha instituït en Sagrats Ministeris, en la Parròquia de Sant Rafel, de Ciutadella, el dia 8 de gener de 1994, el seminarista:
Guillem Ferrer Monjo, ministeri d'acòlit.

NOMENAMENTS

Amb data 10 de febrer de 1994 el Sr. Bisbe ha firmat els següents nomenaments:

Mn. Cristóbal Vidal Barber, Delegat de Pastoral de la Salut.
Matrimoni Santiago Serra Seguí i Carmen Almagro Menéndez.
Delegats de Pastoral Familiar.

CONFIRMACIONS

El Sr. Bisbe ha administrat el Sagrament de la Confirmació en els llocs i als joves següents:

Dia 9 de gener de 1994, en la Parròquia de Santa Eulàlia, de Maó: 8 joves.

Dia 29 de gener de 1994, en el Santuari de Maria Auxiliadora, de Ciutadella:
105 joves.

CALENDARI DE LES FESTES LABORALS DE LA COMUNITAT AUTÒNOMA DE BALEARS 1994

1 de gener - Any Nou
6 de gener - Epifania
31 de març - Dijous Sant
1 d'abril - Divendres Sant
25 juliol - Sant Jaume
15 d'agost - L'Assumpció
12 d'octubre - Festa Nacional d'Espanya
1 de novembre - Tots Sants
6 de desembre - Dia de la Constitució

8 de desembre - La Immaculada
26 de desembre - Segon Dia de Nadal
27 de desembre - En substitució del dia de Nadal

DIES DE DEJUNI I ABSTINÈNCIA

Durant l'any 1994 han d'observar-se:

a) Dejuni i abstinència: el 16 de febrer (Dimecres de Cendra) i 1 d'abril (Divendres Sant);

b) Només abstinència: tots els divendres de Quaresma, excepte el 25 de març, solemnitat de l'Anunciació (cfr. c. 1.251).

Els altres divendres de l'any i tots els dies de Quaresma, excepte les Solemnitats, són dies penitencials en la forma que s'indica en el Decret de la Conferència Episcopal Espanyola, de 21 de novembre de 1986.

SOLEMNITAT DE SANT JOSEP I DIA DEL SEMINARI

La Solemnitat de Sant Josep, 19 de març, no figura aquest any com a festa laboral en el Calendari de la Comunitat Balear. Per açò el Sr. Bisbe ha tingut a bé donar les següents disposicions:

1. Es dispensa aquest any, en la Diòcesi de Menorca, el precepte d'oïr Missa.
2. Donada la importància de la festa es recomana vivament als fidels cristians de la Diòcesi, ateses les seves obligacions laborals, la participació en l'Eucaristia.
3. Els Rectors de les Parròquies i de les Esglésies disposaran l'horari de les celebracions que estimin més adient per a facilitar la participació dels fidels.
4. La col·lecta pel Seminari es celebrarà el diumenge següent, dia 20, en què tindrà lloc el «Dia del Seminari».

ORGANISMES DIOCESANS

CONSELL DEL PRESBITERI

ACTA DE LA SESSIÓ DEL CONSELL DEL PRESBITERI (20-X-1993)

Reunits a Cal Bisbe a les 10.30 hores del matí del dia 20 d'octubre de 1993, es comença la sessió amb la pregària de l'Hora de Tèrcia.

El Vicari General introdueix el tema «PASTORAL DE LA SALUT A MENORCA». Ho fa partint dels objectius i les ponències de la XVII Reunió General de Vicaris de Pastoral tinguda a Majadahonda els dies 13-16 de maig de 1991 i posant de relleu els objectius principals de la Pastoral de la Salut a qual-sevol diòcesi:

- l'Església, servidora de la vida,
- el malalt és una persona,
- la importància de la família al costat del malalt,
- l'Església no es pot desentendre del complex món de la malaltia.

Aportacions dels Arxiprestats

Maó

Els capellans visiten els malalts i aquesta pastoral està majoritàriament enfocada als sagraments. No tots tenen les mateixes possibilitats per atendre aquest camp de la pastoral, ja que s'han de dedicar a altres tasques com per exemple l'ensenyament. A diverses parròquies són els laics els qui tenen un paper important en la pastoral dels malalts perquè són els qui els visiten.

Els Equips de Caritas de les parròquies ho tenen com a tasca pròpia. S'ha de subratllar el treball de la Frater que entre Maó i Es Castell reuneix quatre grups.

El món dels professionals de la sanitat resta enfora. No esteim dins el seu debat. Es valora que en molts casos es fa la feina ben feta i són en general humanitaris.

Centre

Els capellans tenen una relació freqüent amb els malalts com a bons vesins que són. Es dona compte de com està estructurat a cada poble i els malalts que són visitats, 60 a Alaior, 14 a Migjorn, 2 a Fornells, 8 a Mercadal i 23 a Ferreries.

A Ferreries hi ha 5 grups de Frater i es potencia el voluntariat en relació als

visitadors de malalts. Es valora que l'Escola sigui un centre d'integració i, ben concretament, l'equip psicopedagògic del Col·legi de Sant Francesc.

Ciutadella

Es valora que sempre hi hagi capellans, religiosos i religioses que es fan presents a les cases que hi ha un malalt. Totes les parròquies ho atenen i en alguna ja és costum la integració de seglars en aquest camp.

El Geriàtric està atès per un capellà —com també el de Maó—. La Clínica Menorca no té assistència religiosa organitzada.

A tota la diòcesi, en general, constatarem que hi ha sensibilitat per al món dels malalts, algunes ho tenen més ben planificat, altres encara no.

Propostes acordades

1. Important que els Rectors tinguin contacte amb els malalts de la parròquia, ja que són els qui fan possible la connexió amb la comunitat cristiana.

2. Junt amb aquesta responsabilitat, la formació d'equips de laics que es vagin integrant en aquest camp de la pastoral.

3. La relació ha de ser no sols amb el o els malalts, sinó també amb tota la seva família.

4. Assegurar que els responsables de la pastoral de la salut de cada parròquia estiguin informats dels malalts que hi ha, perquè puguin ser atesos.

5. Assegurar també la informació per part dels capellans que atenen els malalts a l'Hospital, perquè es conegui si han rebut els sagraments i perquè pugui seguir l'atenció pastoral una vegada el malalt torna ser a casa seva.

6. Estudiar la possibilitat de l'Escola de Pastoral de la Salut per a la formació dels seus agents, ja sigui en connexió amb altres diòcesis, ja sigui fent un plantejament interdisciplinari des de l'Institut Diocesà de Teologia.

7. Iniciar a Menorca un grup del PROSAC (dins el Moviment de Professionals Sanitaris Cristians).

8. Connectar des de la Delegació de Joventut amb els estudiants de Medicina i Infermeria, a fi de començar un procés d'integració i sensibilització.

9. Clarificar a nivell de Delegació de Pastoral de la Salut i de Caritas el camp específic en que s'ha de treballar per a no fer doblatges i tenir clara la missió de cada entitat, tot i comptant amb aspectes que són ben complementaris.

10. Des de la Delegació d'Ensenyament, intentar que als tres arxiprestats hi puguin existir centres d'integració. Connectar amb els respectius Col·legis d'Església perquè es faci el possible.

11. Reorganitzar la Delegació Diocesana de Pastoral de la Salut a fi que sigui

la qui coordini tota aquesta acció pastoral i faci operatives totes aquestes propostes.

12. Posar a l'inici de tot aquest treball els objectius i l'esquema assenyalat en la presentació.

Informacions

1. El Sr. Bisbe informa que el Sr. Enric Cardona s'ha integrat al Presbiteri de Menorca i que s'encarregarà de l'atenció religiosa del Geriàtric de Maó.

2. S'informa que els seminaristes resideixen des de l'inici de curs a la Casa Sacerdotal de Ciutadella degut al mal estat de l'edifici del Seminari.

**Jaume A. Vidal i Pelegrí,
Secretari**

ORDRE DE REUNIÓ (2-II-1994)

Ciutadella 31 de Gener del 1994

Benvolgut:

Aquest és l'ordre del dia de la sessió del Consell de Presbiteri que tindrà lloc dimecres, dia 2 de Febrer, a les 10'30 h. a cal Bisbe.

Ordre del dia

1. Pregària, lectura i aprovació de l'Acta de la sessió anterior.
2. Presentació del tema a càrrec del Delegat Diocesà de Joventut, Antoni Fullana.
3. Dades recollides per les Delegacions d'Ensenyament i Catequesi, en relació als Centres Escolars i Centres de Catequesi.
4. Quina resposta esteim donant a la pastoral amb joves:
 - a) quines mancances hi veim?
 - b) quins reptes ens planteja?
5. Propostes d'acció.
6. Informacions i torn obert de paraula.

**Jaume A. Vidal i Pelegrí,
Secretari**

PREPARACIÓ DEL CONSELL DEL PRESBITERI (2-II-1994)

El marc de la pastoral juvenil (de la iniciació a la militància adulta)

El tema que es planteja ha estat proposat en la reunió tinguda amb els arxi-

prestos el mes de desembre, després de diferents trobades de reflexió relacionades directament amb la pastoral juvenil, concretament: la trobada de consiliaris (dies 24 i 25 de setembre-93) i les VIII Jornades de Pastoral Juvenil (dies 5 i 6 de desembre-93).

A aquests dos fets recents, s'hi ha d'afegir el camí que està fent tota la pastoral amb joves, en aquest moment tan important, i que està coordinada per la Delegació Diocesana de Joventut i que inclou la «Taula» de joventut, en la que hi participen tots els col·lectius de joves de la diòcesi.

A més, des de fa temps s'està proposant la possibilitat d'un Moviment Cristià d'Adults, que hauria de donar continuïtat al camí que s'ha fet amb els joves, proposta que en aquests moments ha estat reafirmada per les jornades de consiliaris.

Hi entra també, la necessitat d'un replantejament de la catequesi en l'edat adolescent i, en concret el temps que precedeix i segueix al sacrament de la Confirmació. Una edat, al mateix temps, que està relacionada amb la iniciació a la militància cristiana i que hauria de comptar amb una programació dels passos a fer.

És, per tant, tot un conjunt que està interrelacionat i que incideix en la persona directa del jove. Un conjunt que necessita d'un plantejament eclesial que tengui unitat, coherència i una pedagogia que ajudi a fer el procés necessari des de la iniciació fins a la militància cristiana adulta.

La reflexió dels preveres es fa més necessària que mai per ajudar a tenir uns criteris d'actuació pastoral que, tot i comptant amb la pluralitat enriquidora, tengui un marc general que afavoresqui el treball complementari i de conjunt.

Per tant, es tracta de:

Partint de tot el treball que ja es fa, de les propostes i conclusions de les darreres jornades de Consiliaris i de Pastoral juvenil el passat mes de desembre (Doc. 1 i 2), de la Proposta de Pastoral de Joventut de Catalunya i Balears (Doc. 3), de les Orientacions de la Conferència Episcopal Espanyola sobre Pastoral de Joventut (Doc. 4) i de la reflexió ja feta en el seu dia pel Consell del Presbiteri (Estatuts de l'Associació Diocesana d'Esculturisme-1993; Estatuts de la Delegació Diocesana de Joventut, Moviment de Joves, Federació de Clubs Parroquials-1986) i de la manera com està organitzada la Catequesi i la seva relació amb la Confirmació (cfr. Directori Sagramental 1986),

1. Tots aquests materials i les exigències del moment actual, QUIN MARC DIBUIXEN PER A LA NOSTRA PASTORAL JUVENIL A FI DE PODER-LA ORGANITZAR A LA NOSTRA DIÒCESI DES DE LA INICIACIÓ FINS A LA MILITÀNCIA ADULTA?

2. COM PORTAR-HO A TERME A LA NOSTRA DIÒCESI?

3. QUINS ELEMENTS CLAU D'ACTUACIÓ PASTORAL AMB ELS JOVES I ADOLESCENTS HAN DE SER COMUNS I COMPARTITS PER TOTA LA DIÒCESI?

Ciutadella, desembre de 1993

ACTA DE LA SESSIÓ DEL CONSELL DEL PRESBITERI (2-II-1994)

A les 10'30 del matí del dia 2 de febrer de 1994, comença la sessió amb la pregària de Hora de Tèrcia.

Després de la lectura de l'Acta anterior i fetes algunes esmenes, és aprovada. A continuació, el Vicari General explica l'ordre del dia de la present reunió sobre «La Pastoral de Joventut» a partir del següent plantejament: el treball pastoral amb joves, la necessitat d'un replantejament de la catequesi infantil, d'adolescents i de joves, la ignorància religiosa que es va detectant... forma tot un conjunt que necessita d'un plantejament eclesial que tengui unitat, coherència i una pedagogia que ajudi a fer el procés necessari des de la iniciació fins a la militància adulta. Partim d'un treball fet des de fa temps, i concretament de les resolucions operatives de dues trobades recents: 1) les jornades de Consiliaris dels dies 24 i 25 de setembre de 1993 i 2) les VIII Jornades de Pastoral Juvenil dels dies 5 i 6 de desembre de 1993.

Per tractar-se de la Pastoral de Joventut pren part en la sessió el Delegat diocesà, N'Antoni Fullana. És ell qui comença l'exposició del tema, que s'adjunta.

Feta l'exposició sobre la situació de la pastoral de joves, el Delegat d'Ensenyament, Joan Bosco Faner, presenta una sèrie de dades i percentatges en relació a l'assistència a les classes de religió als Col·legis d'EGB tant públics com concertats, com també als centres d'ensenyament mitjà. De forma general, es constata que l'assistència a la classe de religió ha baixat notablement i la zona on més s'accentua la baixada és Ciutadella. A nivell de comentari es fa notar que les causes i les situacions són molt diverses; no s'obre un debat a fons.

El Delegat de Catequesi, Sebastià Taltavull, dóna, a continuació, la informació corresponent a les dades de Catequesi i pràctica sacramental, recollides en una enquesta feta a totes les parròquies i centres de catequesi. Es constaten diverses dificultats en relació a la transmissió de la fe i la relació catequesi-celebracions cristianes.

Aportacions dels arxiprestats entorn a la pastoral de joves

Maó

Uns cent seixanta joves de 17 anys en amunt «volten» per les parròquies i no

tots provenen d'un ambient familiar creient.

Els capellans de l'arxiprestat van expressar com una espècie de bons desitjos que ha de tenir present la pastoral de joves, precisament tenint en compte el fenomen del post-modernisme:

- integració a la comunitat, que ha d'afavorir un clima on s'hi trobin bé; així s'aconsegueix el contacte i la relació amb els cristians adults.
- que els joves siguin acompanyats en el procés de fe i formats teològicament.
- que els qui estudien fora de Menorca no quedin desconnectats; assegurar la connexió amb els moviments especialitzats allà on estudien.

Centre

Es constata una gran varietat i s'ha de distingir entre parròquies riques en agents de pastoral i parròquies més pobres.

El tracte amb els joves ve condicionat per l'envelliment del clero.

Als pobles costa molt tenir una realitat majoritària de joves.

S'han de cuidar molt els estudiants que surten fora de la illa.

Dos diuen que s'espanten de tantes convocatòries de pregàries i que es fomentin tan pocs debats per qüestions obreres, vagues, etc.

S'han de crear hàbits evangèlics, com p.e. l'austeritat.

Valorar molt els contactes personals.

Hi ha un nou tipus de creient que diu que creu i va ben poc a missa. Veim que hi ha una dissociació entre catequesi i celebracions.

Ciutadella

Hi ha més bé una visió negativa del conjunt i preocupa concretament la situació de descristianització que es pateix. Un es demana: quina pastoral hem de fer? Veim que es fa molt però sense coordinació. Es fa molt mirant l'interior de l'Església, però més poc en línia evangelitzadora.

Es diu, en concret, que no s'ha reflexionat sobre el tema perquè aquesta primera visió ha bloquejat tota la reunió i es veu necessari fer un replantejament de tota la pastoral arxiprestal. En aquest moment, s'acorda convocar una reunió en la que hi participaran el Bisbe, el Vicari General i els Rectors de Ciutadella.

S'inicia un curt debat que no pot seguir perquè s'ha esgotat tot el temps de la reunió i es decideix continuar en una sessió extraordinària del Consell del Presbiteri el dia 2 de març.

Informacions

Projecte Home. Es dona a conèixer la possibilitat ja pròxima d'iniciar a Menorca el «Projecte Home» per a la reinserció dels drogaaddictes. Des de l'any

1991, el Bisbat manté contactes amb els responsables del Projecte a Mallorca. Ja hi ha dos monitors menorquins que han acabat la preparació i un altre que s'hi està preparant. Açò fa que prest i en connexió amb Mallorca sigui possible començar a organitzar a Menorca l'acollida, que és la primera fase.

I, sense més qüestions a tractar, es dóna per acabada la sessió.

Jaume A. Vidal Pelegrí,
Secretari

LA PASTORAL JUVENIL AL BISBAT DE MENORCA

El punt de partida és aquest principi: Els joves tenen dret a conèixer i viure la Bona Notícia de Jesucrist.

Consideracions:

- * El Jove actual ha canviat molt els darrers anys.
- * No hi ha molts adults preparats que es dediquin a la pastoral juvenil.
- * L'Església no els motiva actualment.

Organització de la Delegació Diocesana de Joventut

1) La Taula Diocesana de Joventut:

Integrada pels diferents moviments i associacions juvenils existents al bisbat.

a) **Escoltes de Menorca:** Tenen actualment un cens de 958 afiliats, d'entre ells 166 majors de 18 anys que són els caps i Consiliaris i distribuïts en 11 agrupaments. Són a Maó, Es Castell, Sant Lluís, Sant Climent, Alaior, Es Mercadal, Es Migjorn Gran, Ferreries i Ciutadella.

Té en funcionament l'Escola de Formació que permet accedir al carnet de Monitor i Director de Campament. És l'única reconeguda al Bisbat.

S'organitza a partir del mètode escolta, fonamentat en tres eixos: Educació, fe, i país. Adaptat a edats deferents.

Pot ser considerat un moviment evangelitzador i fronterer que permet la participació d'infants i joves sense batiar. També permet una relació més directa amb les famílies.

Solen tenir moltes activitats organitzades i desenvolupades, normalment a l'aire lliure.

Com a problemes més importants destacaria la dificultat a l'hora de formar l'equip directiu i el que costa continuar a partir dels 18 anys, degut a què molts van a estudiar fora.

b) Moviment de joves cristians de Menorca-Jarc i Joc-Jobac:

Jarc: té un cens d'un centenar de joves militants i és a Ferreries, Maó, Es Migjorn (Iniciació), Alaior (iniciació) i Ciutadella.

Jobac són 48 militantes i està a Maó i Ciutadella.

Són dos moviments amb un mateix mètode amb característiques diferents. Tenen per objectius arribar a què el jove sigui militant cristià.

El seu mètode es fonamenta en la Revisió de Vida i la Campanya.

Costa molt arribar a fer nous militants. Bàsicament es nodreixen de la catequesi de Confirmació i de altres joves.

Conjuntament es fan unes jornades de Consiliaris a principi de curs i reunions periòdiques durant l'any. Igualment es duen a terme, conjuntament, unes jornades de formació de militants.

c) Joventuts marianes vicencianes (JMV)

Són al Col·legi Sant Josep de Maó.

S'organitzen a Nivell Nacional amb un mètode propi.

Es fa a partir de la catequesi.

d) Gent jove

Són al Col·legi Salesià de Ciutadella.

S'organitza segons els mètodes dels clubs juvenils salesians.

Hi ha un bon grup de joves provinents de la Catequesi i altres grups d'infants.

e) Coordinadora arxiprestal de joves de Maó:

Duen a terme una tasca de coordinació i activitats conjuntes a nivell de joves i adolescents.

S'organitza una activitat trimestral a dos nivells.

f) Arxiprestat de Ciutadella:

Hi ha un representant a la Taula.

Sols s'organitza la Vetlla de Pregària de cap d'any per la Pau.

2) Activitats:

La Taula Diocesana de Joventut té com a objectiu organitzar, potenciar, revisar i promoure tot el que calgui en la Pastoral juvenil.

Cada curs organitza aquestes activitats conjuntes per tots els joves: Dos dies d'Exercicis espirituals, Pregària per a joves al principi d'Advent, Trobada diocesana de joves, i l'Aplec de l'Esperit.

La delegació, per mediació del Delegat, en nom de bisbat, organitza unes trobades periòdiques amb els estudiants que són a Palma i a Barcelona. Actualment hi ha tres grups a Palma i un a Barcelona integrats al MUEC (Moviment d'Universitaris Estudiants Catòlics). S'organitzen amb consiliaris d'allà.

Es troba a mancar una més ampla col·laboració a l'hora d'animar nous joves a

participar amb aquests grups. Val a dir que els costa molt comprometre's, estan de pas i per ells el més prioritari són els estudis.

3) Visió global:

Generalitzant podem dir que hi ha un nombre bastant gros d'infants i que en passar a la joventut disminueix el nombre.

- * S'hi observa una gran dificultat de continuació després de la catequesi de confirmació.
- * S'ha de pensar seriosament en una organització i una feina conjunta en l'etapa de post-confirmació o iniciació a la Militància Cristiana.
- * Així hi tot no hem d'oblidar que a l'entorn de totes les Parròquies hi ha un grup de joves.
- * Hi manquen més adults que s'hi dediquin.
- * Costa anar a una i no valoram la feina feta en conjunt, costa sortir dels propis grups.
- * Hi ha una necessitat imperiosa de posar-nos d'acord en uns mínims i en una pastoral més de conjunt.
- * Constatam un excés general d'activitats, volem fer moltes coses amb els mateixos joves. A vegades no s'arriba a fer prou cas del calendari Diocesà. Hi manca coordinació.
- * S'observa entre els joves una creixent orientació cap a les místiques orientals, ens hauríem de revisar l'espiritualitat que oferim perquè el jove hagi d'anar a beure d'altres místiques.
- * Per potenciar la pastoral vocacional s'ha de fer molta feina en la delegació de Joventut.

4) Conclusió:

Crec que amb el que hem dit queda molt resumit el que hi ha a la diòcesi dins del camp de la Pastoral juvenil. De totes aquestes qüestions, analitzades pels dirigents dels diferents moviments a les darreres jornades de Pastoral juvenil, en van sorgir unes conclusions que s'han de tenir molt en compte en tot aquest camp dels joves.

Antoni Fullana Marqués
Ciutadella 2 de Febrer de 1994

CONSELL DIOCESÀ D'ECONOMIA

AVANÇ PRESSUPOST CÚRIA - 1994

«INGRESSOS»

— INGRESSOS PER SERVEIS		100.000
RENDES DEL PATRIMONI IMMOBILIARI		348.000
— Lloguers	348.000	
INGRESSOS FINANCERS		1.375.000
— Interessos cte. ct. i est	800.000	
— Interessos vta. O.A.R.	575.000	
COMUNICACIÓ DE BÉNS		67.908.612
— Preveres Diocesans	16.886.740	
— Prev. Jubilats i comp.	7.618.965	
— Personal	3.631.638	
— Quota Hab/Temples	2.849.982	
— Mant. Temples	292.478	
— Dot. Seminaris	3.151.374	
— Rep. lineal	24.000.000	
— Seg. Soc. Prev. Conf. Ep.	4.103.835	
— Insularitat	2.700.000	
— Professors E.G.B.	2.673.600	
QUOTA DIOCESANA		500.000
I.D.E.C.		2.280.000
DIA ESGLÉSIA DIOCESANA		3.200.000
SUBSCRIPTORS		480.000
TOTAL INGRESSOS		76.191.612

SORTIDES

PERSONAL		42.164.107
— Sous Preveres	27.034.000	
— Seg. Soc. preveres	4.985.835	
— Sous Administració	3.710.000	
— Mant. Palau	1.320.000	
— Seg. Soc. Adm./seminari	3.658.272	
— Sou Rel. Es Migjorn	1.120.000	
— Seg. Soc. * Es Migjorn	336.000	
ALTRES DESPESES SOCIALS		8.518.102
— Preveres jubilats	7.418.102	
— Col. Espanyol —Roma—	1.100.000	

COMUNICACIÓ DE BÉNS		9.231.037
— Seminari	1.820.000	
— Casa Sacerdotal *Maó*	1.700.000	
— Relig. *Es Castell*	980.000	
— Relig. CLAUNE	825.000	
— Quota Conf. Episcopal	3.906.037	
PROF. E.G.B.		3.172.000
ACTIVITATS PASTORALS		2.700.000
— Insularitat	1.400.000	
— Desplaçaments (Men.)	600.000	
— Act. Formació	300.000	
— Subv. Asoc./Moviments	400.000	
IMPOSTOS I TAXES		1.447.000
— Contribucions	197.000	
— I. Societats	1.250.000	
SUBMINISTRAMENTS		5.550.000
— Reparacions	2.000.000	
— Gesa/aigua	1.200.000	
— Despeses Neteja	600.000	
— Professionals	1.700.000	
— Assegurances	50.000	
DESPESES DE FUNCIONAMENT		1.325.000
— Material d'Oficina	700.000	
— Telèfon	250.000	
— Correus	175.000	
— Subscripcions	200.000	
ALTRES DESPESES		2.000.000
		<hr/>
		76.107.246
SUPERÀVIT		84.366
TOTAL SORTIDES		76.191.612
		<hr/>

DELEGACIÓ DIOCESANA DE CATEQUESI

Estadística

ARXIPRESTATS	CIUTADELLA		MAÓ		CENTRE		TOTAL	
	grups/persones		grups/persones		grups/persones		grups/persones	
Catequesi Gent Gran	3	44	4	70	2	40	9	154
Catequesi d'adults	11	121	2	14	3	43	16	178

Catequesi familiar	8	135	7	112	12	101	27	348
Catequesi de joves	11	91	9	60	3	31	23	182
Catequesi II Confirm.	23	215	16	128	14	113	53	245
Catequesi I Confirm.	20	173	16	106	12	117	48	396
Catequesi 13 anys	16	143	10	70	5	46	31	259
Catequesi 12 anys	8	68	11	82	8	67	27	217
Catequesi 11 anys	14	108	11	80	9	77	34	265
Catequesi 10 anys	10	78	13	98	10	93	33	269
Catequesi 9 anys	19	134	14	85	30	228	63	447
Catequesi 8 anys	28	206	17	176	21	199	66	581
Catequesi 7 anys	25	179	10	89	2	17	37	285
Pre-catequesi	1	11	3	24	—	—	4	35
	197	1706	143	1194	131	1172	471	4072

% global de la catequesi de joves i adolescents que participa en les celebracions de l'Eucaristia: 24%

% global de la catequesi d'infants que participa en les celebracions de l'Eucaristia: 35,6%

Celebracions dominicals especialment dedicades als adolescents i joves: dels 21 centres: 9 diuen SÍ, 12 diuen NO.

Celebracions dominicals especialment dedicades als infants i famílies: dels 21 centres: 12 diuen SÍ, 9 diuen NO.

En total, quantes persones participen amb regularitat a la celebració dominical de l'Eucaristia:

Arxiprestat de Ciutadella4.000

Arxiprestat del Centre2.700

Arxiprestat de Maó3.500

Total10.200 (17%)

En aquests darrers cinc anys, el no. de participants a la Catequesi: dels 21 centres,

4 diuen que ha augmentat.

11 diuen que es manté.

6 diuen que han disminuït.

DELEGACIÓ DIOCESANA DE JOVENTUT

TROBADA DIOCESANA DE JOVES

Ciutadella 18 de Gener de 1994

Benvolguts:

La Taula Diocesana de Joventut organitza una trobada Diocesana de Joves, a partir dels 16 anys. Es farà al Toro.

El lema escollit per a la Trobada és **Jove, i tu què fas?**. Aquest lema i el contingut de la trobada vol recollir un dels objectius que vàrem marcar a les passades Jornades de Pastoral Juvenil: fer la opció pels joves pobres i marginats, acostar-nos a ells i ajudar-los a descobrir el sentit de la vida.

Hem estructurat la trobada amb aquest pla: 9'30 Inscripció, 10 Benvinguda i inici. 10'30 Posada en comú per grups de la reflexió prèvia feta a cada grup d'origen a partir del material proposat. 11 Tallers. 12'30 Eucaristia. Dinar. Descans. 16 Concert del Grup CRIT. 17'30 Hora dels adéus.

Com podeu observar, aquesta trobada pretén aconseguir dos objectius: que sigui una trobada de caire festiu i de reflexió.

Per aconseguir-ho hem editat un material de reflexió que s'ha distribuït des de la Taula de joventut i que han d'haver reflexionat tots els grups prèviament, per poder aportar al Toro la seva experiència i reflexió. Si no en teniu prou o no us han arribat, ens en podeu demanar més.

Voldríem que amb la corresponsabilitat puguem aconseguir que aquesta trobada assoleixi els objectius proposats.

Esperant la vostra col·laboració. Cordialment.

A. Fullana Marqués

DELEGACIÓ DIOCESANA D'ENSENYANÇA

CONVOCATÒRIA PER A PROFESSORS DE RELIGIÓ I RESPONSABLES DE CATEQUESI I MOVIMENT DE JOVES

Benvolgut amic, és la primera vegada durant aquest curs que convoc a una xerrada formativa a tots els professors de religió que, n'estic segur, feis bona feina als vostres llocs de treball: col·legis concertats i públics que hi ha arreu de la nostra illa. Supós que per fer programacions i tenir contactes personals o de petit grup, els professors de religió us trobeu amb els representants de la De-

legació respectius, com així vam concloure a finals del curs passat: N'Antoni Fullana, *arxiprestat de Ciutadella* (Telf. 381306-381082). Na Teresa Llaneres, *arxiprestat de l'interior* (Telf. 370085) i Na Margarida Cerdà, *arxiprestat de Maó* (Telf. 360938).

— **La xerrada:**

- es farà al Col·legi St. Francesc de Ferreries
- el dia 4 de Febrer -divendres- i a les 18,30 h.
- versarà sobre la temàtica següent:

Tècniques motivadores per a l'ensenyament de religió

Aquesta trobada ens pot ser interessant gràcies a la seva temàtica i, senzillament, pel fet de poder estar junts una estona tot mantenint un breu intercanvi d'opinions. Us hi esper a tots. Crec fareu el possible per a fer-vos presents.

Us envio, conjuntament amb aquesta convocatòria, la relació d'alumnes del curs actual 1993-94. La seva lectura ens pot servir d'estímul per a fer, cada dia millor, la nostra feina a dins de l'aula escolar, per a intensificar eficaçment la nostra presència en el Claustre de professors, per a estimular la nostra coordinació amb les parròquies i catequesi. Crec que el temps actual, i segons les dades a la mà, ens exigeix fer feina de conjunt.

Aquesta consideració em fa fer extensible la convocatòria a tots els Rectors i responsables de catequesi i moviments de joves. Si ens trobam junts, els resultats poden ser més satisfactoris. Als responsables de les tasques parroquials els interessa conèixer i fer feina amb els responsables de la formació religiosa del món de l'escola, i viceversa. Els membres actuals de la població escolar i de la catequesi i moviment de joves bé mereixen l'esforç de tots.

Moltes gràcies i un abraç sincer.

J. Bosco Faner i Bagur
Delegat Diocesà d'Ensenyament
Ferreries, dia 25 de Gener de 1994

Relació d'alumnes — Curs 1993-1994 —

Centres escolars públics

Ciutadella	Alumnes	% religió
Pere Casanoves	401	33,4
Verge del Toro	528	38,06

Joan Benejam	259	3,47
Pintor Torrent	95	71,57
Totals	1283	32,11 (412)
Centre illa		
Dr. Comes (Alaior)	458	33,6
Verge del Toro (Mercadal)	208	62,01
Francesc Albr. (Migjorn)	114	53,50
C. Sta. Àgueda (Ferrerries)	251	88,04
Totals	1031	54,80 (565)
Maó		
Sa Graduada	264	59,09
Fontirroig	216	49,53
Antoni Joan	181	79,55
Verge del Carme	414	57,24
Verge de Gràcia	470	46,59
Tramuntana	26	30,76
Es Castell	427	46,83
St. Lluís	320	61,87
Totals	2318	54,74 (1269)
Centres escolars concertats		
Salesians (Ciutadella)	486	100
Consolació (Ciutadella)	437	100
La Salle (Alaior)	222	100
St. Francesc (Ferrerries)	213	100
La Salle (Maó)	452	100
Cor de Maria (Maó)	258	100
St. Josep (Maó)	299	100
Totals alumnes Ciutadella	923	100
Totals alumnes Centre Illa	435	100
Totals alumnes Maó	1009	100
<hr/>		
Total alumnes C. Pública	4632	48,48 (2246 alumnes)
Total alumnes C. Concert.	2367	100
Total alum. Menorca	6999	65,90 (4613 al.)

Dades globals ensenyances mitges

Població	Centre	Curs	Religió	Total
Ciutadella	J.Ma. Quadrado	1993-94	79(14,33%)	551

		1992-93	179(35,51%)	504
	St. J. Bosco	1993-94	43(10,14%)	424
		1993-93	108(29,42%)	367
Totals Ciutadella		1993-94	122(12,51%)	975
		1993-93	287(32,95%)	871
<hr/>				
Alaior	Dr. Comes	1993-94	159(45,82%)	346
		1992-93	138(44,37%)	311
<hr/>				
Maó	Joan Ramis	1993-94	350(50,79%)	689
		1993-93	288(45,71%)	630
	Pascual Calbó	1993-94	109(23,49%)	464
		1992-93	169(42,14%)	401
Totals Maó		1993-94	459(39,80%)	1153
		1992-93	457(44,32%)	1031
<hr/>				
Totals Globals		1993-94	740(29,91%)	2474
		1992-93	882(39,85%)	2213
		1991-92	1191(54,40%)	2189

Relació d'alumnes ensenyances mitges Ciutadella

	St. Joan Bosco			J. Ma. Quadrado		
	Rel.	Est.	A. Total	Rel.	Est.	A. Total
3 Esso	18	173	191	37	144	181
4 Esso	16	118	134	14	163	177
1 Batx.	2	58	60	24	119	143
2 Batx.	7	32	39	4	46	50
<hr/>						
Totals	43	381	424	79	472	551
	10,14%			14,33%		
Alaior						
	D. Guàrdia					
3 Esso	64	62	126			
4 Esso	47	53	100			
1 Batx.	31	39	70			
2 Batx.	17	33	50			
<hr/>						
Totals	159	187	346			
	45,82%					

Maó

	Pascual Calbó				Joan Ramis		
3 Esso	45	155	200	1 Batx.	134	120	254
4 Esso	34	146	180	2 Batx.	121	106	227
Batx.	17	34	51	3 Batx.	95	113	208
Tecn.	13	20	33				
Totals	109	355	464		350	339	689
	23,49%				50,79%		

DELEGACIÓN DIOCESANA DE ECUMENISMO

COMUNICACIÓ SOBRE LA SETMANA D'ORACIÓ PER LA UNITAT (Enero 1994)

Muy apreciados en el Señor:

Se acerca la Semana de la Unidad, durante la cual, prácticamente todos los que creemos en Jesús, Hijo de Dios y Salvador, aunque divididos lamentablemente en distintas iglesias y comunidades, nos uniremos en la oración pidiendo al Señor que todos «seamos uno», superando siglos de divisiones y enfrentamientos, aunque conservando las legítimas diferencias en la manera de vivir una única fe y una fundamental comunión.

Decía el Papa el pasado 15 de mayo: «Los informes de estos diálogos (entre católicos y otros cristianos) además de ser importantes en el proceso de formación ecuménica, pueden ser también un estímulo para la profundización en las relaciones ecuménicas a todos los niveles».

Y, a pesar de los obstáculos, que el Papa reconoce «no debemos dejar, mediante la oración y la acción, de buscar esta plena comunión de fe y vida sacramental... entre todos los que han sido bautizados en Cristo Jesús».

Recuerda el pontífice que «el Catecismo (recientemente publicado) es sin duda un precioso regalo al ecumenismo» al enseñar los caminos de la deseada unidad.

Además durante el pasado año el «Pontificio Consejo para la promoción de la unidad de los cristianos» publicó un extenso directorio, que puede ser una eficaz ayuda para el trabajo ecuménico.

El tema de este año, que podrán ver explicado en los folletos adjuntos es: «La casa de Dios: llamados a ser un solo corazón y una sola alma».

Queridos hermanos y amigos: que al menos en la semana del 28 al 25 del

presente, no falte en ninguna Eucaristía, en ninguna reunión de cristianos, en ninguna clase de religión católica, el recuerdo y la oración por esta intención tan importante.

Y, según el deseo del Papa, unámonos todos el domingo día 23 a los actos de oración ecuménica por la paz, especialmente en la antigua Yugoslavia, donde, como es sabido, la distinta filiación religiosa de las comunidades en conflicto desempeña un cierto papel en sus diferencias.

Reciban todos un saludo de ss. en Cristo,

**Jaime Cots. Pbro.
Delegado Diocesano**

DELEGACIÓ DIOCESANA DE MITJANS DE COMUNICACIÓ SOCIAL

DAVANT ELS FETS SUCCEÏTS A BELLVER

El Bisbat de Menorca, davant els fets succeïts el passat dissabte al lloc de Bellver Vell, fa públic el següent comunicat:

A Bellver hi ha establerta una comunitat cristiana en la qual un grup de famílies comparteix el treball i la pregària, i acull amb molta generositat tothom que toca la seva porta.

El mòbil d'aquest estil de vida és seguir d'aprop l'Evangeli de Jesucrist, que acollia tothom, sense excepció de persones.

Aquesta opció d'Església comporta en algunes ocasions el risc d'acompanyar persones amb dificultats, que moltes vegades no troben dins la nostra societat el lloc adient on restablir-se.

Fets com els que han afectat uns joves acollits recentment en aquesta comunitat ens dolen profundament, sobretot perquè un d'ells hi ha perdut la vida.

La comunitat diocesana vol, en aquests moments, estar al costat del grup de Bellver que s'ha vist afectat per aquest fet imprevisible. També, manifestar des d'aquest comunicat, el nostre acompanyament en la pregària solidària a la família d'en Rafael i la nostra comprensió vers n'Hèctor.

Aquesta situació ens convida a tots a la reflexió i ens crida a la solidaritat amb aquells que conviuen amb la marginació i han fet de la seva vida una entrega generosa als més pobres.

Departament de Comunicació del Bisbat de Menorca

ARXIPRESTAT DE MAÓ

ASSEMBLEA ARXIPRESTAL 1994

El Grup coordinador es va reunir el passat dia 7 de gener. Hi van assistir representants de Sta. Eulàlia, El Carme, St. Lluís, St. Antoni i de la Comissió de pastoral juvenil, Càritas, Seminari de Teologia, La Consolació/La Concepció, Concepcionistas i els representants de l'arxiprestat al Consell Pastoral Diocesà. Vam dedicar tota la reunió a preparar l'assemblea arxiprestal d'enguany: temàtica, metodologia, preparació, orientació. D'acord amb el consens que es va anar manifestant vam fixar aquest calendari de preparació i celebració de l'assemblea.

1a. fase: Gener

a. AVALUAR què s'ha fet o es fa en la nostra comunitat, moviment, associació, en línia amb els compromisos de l'assemblea 93. Observar també quins aspectes queden al marge d'aquests compromisos.

b. ANALITZAR les dificultats amb què ens hem trobat o ens trobam per dur endavant aquests compromisos, i veure com poden esser superades.

c. PROPOSAR una acció a emprendre, recolzar o impulsar que expressi el compromís conjunt de tot l'arxiprestat.

-Aquests tres punts s'han de donar per escrit abans del primer de Febrer a qualsevol de les següents persones:

· Diego Dubón: Avgda. Menorca, 23, 3er. 1a.

· Biel Seguí: Isabel II, 21

· Joan Febrer: Negres, 41 o St. Francesc o Residència de Capellans (Gràcia, 57).

2a. fase: Febrer

· El dos de febrer el petit comitè se reunirà per tal d'estudiar i resumir les aportacions recollides de les diferents comunitats i grups. En farà un resum per a ser exposat a l'assemblea i s'enviarà aquest resum al ponent.

· Cada comunitat, associació o grup prepararà un mural (clar i llegible a 1 metre enfora) que representi gràficament alguna activitat que s'ha realitzat o se realitza en la línia dels compromisos de l'assemblea 93. Llavors es muntarà una exposició a la Casa de l'Església que servirà, els dies de l'assemblea, per a intercanvi d'informacions i experiències.

3a. fase: Febrer (Quaresma)

· divendres, 18, a les 20,30 h. Ponència sobre alguna experiència i camins de sortida a la crisi socio-econòmica.

· dissabte, 19, de 16'30 h a 19'30 h. Assemblea plenària: exposició de les aportacions, feina per grups, descans, col·loqui i decisió sobre quina acció conjunta impulsar.

SECCIÓ INFORMATIVA

ACTIVITATS DEL SR. BISBE

Mes de gener

- Dia 4.- Retorna del seu poble, on ha passat uns dies amb la seva família.
- 5.- Rep la visita dels representants de CCOO i UGT que expliquen les motivacions de la vaga general del 27 de gener.
- 7.- Rep visites.
- 8.- Rep visites. Confereix el ministeri de l'acolitat al seminarista Guillem Ferrer Monjo, a la Parròquia de Sant Rafael.
- 9.- Celebra la Confirmació a la Parròquia de Santa Eulàlia, de Maó. Participa en la pregària vocacional celebrada a Ferreries.
- 10 i 11.- Despatx.
- 12.- Rep visites a Maó.
- 13.- Rep visites.
- 14.- Rep visites. Participa en l'acte de la presentació i firma de l'acta de la Pau.
- 15.- Despatx.
- 17.- Presideix els actes de Sant Antoni.
- 18.- Es reuneix a Mallorca amb els Bisbes de les Balears.
- 19.- Es reuneix amb els Arxiprestos, rep visites a Maó.
- 20.- Rep visites. Participa en la inauguració del Centre de Dia s'«Aubà». Grava programa de Cope.
- 23.- Celebra a la Parròquia des Castell, on presideix la Pregària Ecumènica. Presideix a la Catedral la pregària per la pau a Bòsnia.
- 24.- Rep visites.
- 25.- Presideix a Maó la clausura dels Curs d'animadors per la gent gran.
- 26.- Presideix la celebració de Sant Ildefons, Patró del Seminari. Participa en la conferència de D. Antonio Cañizares, Bisbe d'Àvila, sobre la «Veritatis Splendor».
- 27 i 28.- Rep visites.
- 29.- Celebra la Confirmació en el santuari de Maria Auxiliadora de Ciutadella.
- 30 i 31.- Rep visites.

Mes de febrer

- 1.- Rep visites.

2.- Presideix la reunió del Consell Presbiteral-Col·legi Consultors, l'Eucaristia a Alaior per als membres de Vida Creixent i l'Eucaristia de la Catedral.

3.- Rep visites.

4.- Participa en la presentació de la Campanya contra la Fam a Ciutadella.

5.- Presideix el Claustre de Professors del Seminari. Pronuncia una conferència als pares de la Catequesi de Sant Josep, de Maó, on hi celebra també l'Eucaristia.

6.- Participa en la Trobada Diocesana de Joves. Participa en el dinar dels Antics Alumnes dels Salesians.

8.- Es reuneix amb la Comissió Permanent del Consell Pastoral Diocesà.

9.- Es reuneix amb els Arxiprestos. Rep visites a Maó.

10.- Rep visites.

11.- Es reuneix amb els Rectors de les Parròquies de Ciutadella.

14.- Rep visites.

15.- Celebra l'Eucaristia per als seminaristes.

16.- Participa en el recés de Quaresma dels preveres. Presideix l'Eucaristia de la Catedral.

17.- Rep visites. Participa en l'acte de presentació del llibre «Menorca i la pesca».

18 i 19.- Participa en l'Assemblea Arxiprestal de Maó.

20.- Presideix l'Eucaristia al Toro per les Confraries de Setmana Santa, de Sant Lluís. Participa en l'Assemblea de Ciutadella i en la pregària vocacional que té lloc a la Parròquia de la Concepció, de Maó.

21 i 22.- Rep visites.

23.- Rep visites a Maó.

24.- Rep visites.

24-28.- Participa a Madrid en la reunió de la Subcomissió de la Família de la CEAS.

CRÒNICA DIOCESANA

CELEBRACIÓ DEL DIA DE LA PAU

LA PAU VA SER, UN ANY MÉS, MOTIU DE PREGÀRIA en les celebracions arxiprestals organitzades el dissabte de Cap d'Any a Menorca, amb motiu de la Jornada Mundial per la Pau que es va commemorar el primer dia de l'any.

Centenars de fidels es van apropar a les parròquies de Sant Francesc a Ciuta-

della, Santa Maria a Ferreries i Santa Maria a Maó, per pregar per la Pau al món, coincidint amb uns moments crítics, on romanen oberts gran quantitat de focus bèl·lics, guerres fratricides, de germans contra germans.

El Vicari General, Sebastià Taltavull, que va presidir l'Eucaristia a Ciutadella, va assegurar que «la Pau no s'improvisa. Necessita un motor, un caliu que posi l'amor, el perdó, tota relació humana en moviment. Aquest caliu, aquest motor, és Deu, Amor». Sobre això va posar l'exemple del Bisbe Romero, assassinat a El Salvador ja fa més de 10 anys, un home que apareix atent a Déu i als pobres, un testimoni viu del Déu-Amor que estimava entranyablement el seu poble i pel qual estava disposat a donar la seva vida. Volia així arribar a aconseguir per a ells la pau que els era negada. Romero havia rebut Déu, coneixia el Déu-Amor. «La pau ens arriba en allò més íntim del cor quan ens deixam estimar per Ell i aquest mateix amor el sabem comunicar segons Ell mateix ens inspira fer-ho».

L'amor ha de residir en un mateix per a poder-lo oferir als altres. Diu Sebastià Taltavull: «Avui és freqüent trobar persones agressives, amb malhumor, amb actituds despectives i rostre aïrat... Què difícil és ser signe de pau així! Són persones que no la poden transmetre perquè encara no l'han aconseguida per a ells.

«El cristià, diu el Vicari General, és un rostre que cerca altres rostres. Hi ha persones que semblen innaccessibles i estan a centímetres o a pocs metres de distància. No arrisquen el rostre... és necessari desmantellar avui tot allò d'agressiu i violent que hi ha en cada rostre, començant pel meu. És urgent alliberar-lo de tot instint de domini... és meravellós restituir-li transparència, simplicitat, acollida».

La pregària, dirigida especialment a l'enfortiment de la família com a vehicle privilegiat per a viure en harmonia personal, va ser seguida a Menorca per un bon nombre de feels. Especialment nombrosa va ser l'assistència a la parròquia de Sant Francesc de Ciutadella, localitat on ja fa molts anys que es celebra la Jornada per la Pau.

PREGÀRIA PER LA PAU ALS BALCANS

Una multitud orant per pau als Balcans omplí, diumenge, dia 23 de gener, la Catedral. Els textos bíblics, els cants, els silencis ens obrien més i més a la comunió amb al Déu de la pau, a l'Evangeli de la Pau, a la utopia d'un món en què «la fidelitat i l'amor es trobaran, s'abraçaran la justícia i la pau». Entre i entrem un document de «justícia i pau» de Roma insistia tossudament que «la pau

és possible, també als Balcans». El Bisbe, en la seva breu homilia, mostrà com la pau del cor i la pau externa van íntimament connexes. El cant de St. Francesc d'Assís, cantat i acompanyat amb guitarra, ressonà en la veu de na Corretja, com una punxa que forada la foscos. Una col·lecta (s'han arreplegat més de 500.000 ptes.) pels refugiats de la guerra materialitzava en un petit gest la reacció con la sensació d'impotència davant la guerra.

Però en el cor de la celebració, les paraules de Sanya Sarachevich, refugiada bosniana a Menorca, ens adonaren (per si ho havíem oblidat) que el tema de la pregària no tenia res a veure amb un decorat. En un castellà elemental i simple, acabat d'aprendre, Sanya va dir coses com aquestes:

«Sarajevo era una ciudad en la cual tenían cabida todas las culturas, del Este y del Oeste: Vivíamos juntos: croatas, serbios, musulmanes, judíos, yugoslavos... todas las etnias vivían en paz y respetaban sus distintas costumbres enriqueciéndose de esta variedad y tolerancia mutua. Esta diversidad de culturas que siempre nos había unido, ahora nos separa cada vez más.

Bosnia, hoy, por desgracia, simboliza la muerte, las ruinas, las inmensas tragedias humanas. Somos gente sin hogar, sin pasado y sin futuro. Pero somos personas que necesitamos ser entendidas, amor, amigos, como todo el mundo, que tienen derecho a su futuro, que tienen derecho a cometer errores, como todo el mundo, que saben perdonar y que tienen derecho a ser perdonados.

En mi país hay mucho odio... pero tenemos que perdonar, porque nuestros hijos tienen derecho al amor y no tenemos derecho a sembrar dentro de ellos odio. Quiero que mi hijo y todos los niños en este mundo vivan en paz, en amor...».

Sanya acabà agraint la solidaritat que ha trobat aquí, i afegí:

«Nadie sabe su futuro. Nosotros no sabemos ni nuestro mañana. Pero yo sólo sé una cosa: esté donde esté, «mai me n'oblidaré de Menorca». Paz es posible en mi país».

PRESENTACIÓ DE L'ENCÍCLICA «VERITATIS SPLENDOR»

El prestigioso teòleg i catequeta Antonio Cañizares Llovera, obispo de Ávila, presentó el passat miércoles 26 de febrero la última encíclica del Papa Juan Pablo II, «Veritatis splendor», en el Teatro Salesiano de Ciutadella, al que acudieron gran número de cristianos y del clero de Menorca, y que coincidió con la celebración de la fiesta del patrono del Seminario Diocesano, San Ildefonso. Antonio Cañizares, profundo conocedor de la doctrina de Juan Pablo II y

de las corrientes culturas actuales, poseedor de unas dotes pedagógicas importantes para dar a conocer las claves fundamentales de la décima de las encíclicas del Papa —y, a la vez, la más larga de todas—, expuso a los asistentes la tríada de conceptos sobre los que se articula la carta papal dirigida al orbe católico: verdad, bien y libertad.

El obispo de Ávila dijo que la enseñanza de la encíclica resulta «muy necesaria» para los cristianos, puesto que toca algunos aspectos fundamentales de la moral católica y del comportamiento mismo del hombre «en unos momentos de quiebra moral de nuestras sociedades en los que está en tela de juicio lo bueno y lo malo, lo justo y lo injusto, lo verdadero y lo falso».

El prestigioso teólogo valenciano manifestó que «nunca en la historia se ha relativizado tanto como en estos momentos dónde radica el bien» y, en este sentido, dirigió al público que abarrotaba el Teatro Salesiano una serie de preguntas que incidían directamente en la definición del comportamiento del hombre desde el punto de vista cristiano «para que éste encuentre la rectitud en su comportamiento». En la epidermis de esta cuestión, Antonio Cañizares planteó la importancia de conocer «qué somos», desde la óptica cristiana, y situó la presencia permanente de esta cuestión en la enseñanza doctrinal del Papa Juan Pablo II. El catequeta, profesor del Centro de Estudios Teológicos San Dámaso de Madrid, ilustró este aspecto concreto recordando la primera encíclica del Santo Padre de la Iglesia católica —«Redentor hominis»—, manifestando que «el hombre es el único camino hacia Dios».

Antonio Cañizares, por otro lado, quitó hierro a los comentarios que se han lanzado criticando la encíclica, al señalar que ésta «no es polémica en absoluto». En este sentido, manifestó que la carta papal «no tiene ningún planteamiento de denuncia, sino que simplemente trata de ofrecer la verdad, para que el hombre, descubriendo esa verdad, que es él —querida por Dios— pueda alcanzar la felicidad y realizarse según el proyecto de Dios».

El obispo de Ávila, conforme al texto de «Veritatis splendor», que calificó de «gratificante», dijo también que los cristianos «estamos llamados a configurarnos con el gozo de Jesucristo, que es Verdad, que es Luz, Aquél en el que hombre encuentra toda su realización».

El ministerio de la sucesión apostólica conlleva, según explicó el obispo de Avila, destinatario primero del texto papal como prelado diocesano, la enseñanza de la fe en Jesucristo «para que el pueblo fiel conozca la Verdad y alcanza la plenitud». La misión conferida a los obispos, por otro lado, es su permanencia en la comunión eclesial, indicó el catequeta, «comunión que se rompe cuando hacemos de nosotros mismos el criterio y la medida de la Verdad Revelada y seleccionamos aspectos de lo que corresponde al comportamiento moral conforme

a las exigencias del Evangelio». La desafección creada por los hombres respecto a la comunión eclesial, desde el punto de vista católico, puede venir de la mano de la infidelidad a la enseñanza moral cristiana, según Antonio Cañizares.

El obispo de Ávila habló de la «nueva evangelización» que deben llevar a cabo los cristianos, «impulsados por los mismos apóstoles y sus sucesores», para lo cual —añadió— «es necesario que seamos Uno», en referencia al conjunto de la comunidad católica. El prelado de la diócesis de Ávila explicó que «viendo el gozo del seguimiento de Jesucristo», los cristianos «debemos sentirnos impulsados a vivir conforme a la vida que El vivió», pretensión que se hace patente en la «revitalización moral» exigida desde la encíclica papal, «como garantía de una humanización de nuestra sociedad».

Antonio Cañizares hizo extensible el contenido de la encíclica papal a los no creyentes, en el sentido que éstos pueden hallar en el texto «una palabra de aliento en búsqueda de la genuina humanidad». El obispo de Ávila significó asimismo que uno de los motivos que ha llevado al Papa a redactar la carta se encuentra en el hecho de que la renovación de la teología moral que siguió en los años a la celebración del Concilio Vaticano II, «en algunas ocasiones se ha hecho no conforme a las exigencias que plantea la enseñanza misma de la Iglesia». Este afán de renovación de la teología moral «puede haberse llevado a cabo tomando como criterio la cultura de nuestras sociedades en lugar de la Verdad Revelada». En este punto, Antonio Cañizares explicó que la enseñanza eclesial es necesaria para discernir el «desconcierto» que —reconoció— «hay en la enseñanza moral», que calificó de «deficitaria en aspectos tales como la definición de la «conciencia».

Antonio Cañizares explicó que la norma divina, lejos de coartar la libertad del hombre, la posibilita. En este sentido, el teólogo valenciano apreció que «la ley de Dios, escrita en nuestra propia naturaleza es, precisamente, nuestra propia verdad», para continuar que «en esta realidad es donde radica nuestra libertad». La verdadera dignidad del hombre se alcanza —explicó monseñor Cañizares— en el hecho de ser éste «transparencia e icono de Dios». Antonio Cañizares habló también de la escisión que se da entre la fe y la moral como motor causal que ha empujado a la redacción de la encíclica «Veritatis splendor». En este sentido, el catequeta explicó que «la fe lleva a una moral y la moral está reclamando una fe».

Cañizares salió al paso «de lo que se llama hoy día ‘un cristianismo a la carta’» y habló sobre la necesidad de conocer la relación entre verdad y libertad».

TROBADA DIOCESANA DE JOVES

El diumenge dia 6 de febrer va tenir lloc al Toro una trobada de Joves, la primera d'aquest curs, amb el lema «Jove, i tu, què fas?» destinada als joves de 15 anys en amunt. A pesar de les poques facilitats climatològiques que presentava el dia, un bon nombre va gosar pujar al santuari, cridats per la Delegació Diocesana de Joventut i empesos per els seus catequistes, animadors de grup, iniciadors, etc. La trobada es centrà en la qüestió del lema, sobretot en aquelles situacions en què l'esser humà es troba en situacions més crítiques: marginació, drogaaddicció...

Aquesta temàtica es va preparar en cada grup abans de pujar a la trobada, i allà es va poder compartir amb els altres joves provinents d'altres llocs, en un primer treball de grup. Seguidament, es va participar en uns «Tallers» de reflexió, que intentaven, i aconseguien, aprofundir alguns d'aquests aspectes, amb la col·laboració de Lourdes Casasnoves, tractant la drogaaddicció; Gerard Agustí, parlant de consumisme; Bep Guàrdia, tocant el 3er. Món; Leo Florit, fracàs escolar; Agustí Gómez, alcoholisme; Toni Carreras, parlant de la marginació; i Gadi Petrus, tractant l'ambient de barriades.

Després, abans de dinar, en la celebració de l'eucaristia, es va concretar el compromís de cada un, personalment, a la llum de l'evangeli, compromís que es va oferir junt amb el pa i el vi en la segona part de la missa.

Acabat el dinar, concert. El grup «Crit», que s'havia refet especialment per a acudir a la trobada, va oferir una selecció del seu repertori, amb lletres de contingut i músiques plenes de ritme, entre les que cal destacar la que porta per títol el lema de la trobada «I tu, què fas?». A pesar de les dificultats acústiques de la nau de l'església, la gent es va animar, i fins i tot alguns van acabar ballant.

Parlant amb alguns joves, al final de la trobada, comentaven que havien «xalat» molt.

Els tallers van ser interessants i força participats, amb una afluència ben repartida entre tots.

Al final de la trobada es van repartir als 150 joves que van pujar, les preinscripcions per a l'Aplec de l'Esperit que ha de tenir lloc a Girona el proper 22 de maig sota el lema «Fes-te a la mar», al que des d'aquí convidem a participar.

TROBADA DIOCESANA DE VIDA CREIXENT

Amb motiu del dia de la Candelera, festa de la gent gran, més de 300 persones ens reunírem a Alaior convocades pel moviment Vida Creixent. La festa va tenir dues parts: la primera es va celebrar al saló d'actes del Centre Cultural, en què després d'una salutació d'en Modesto Jiménez, el Cor de jubilats des Migjorn Gran va intepretar unes cançons que foren molt aplaudides; el grup teatral de l'Esplai, de Ciutadella, representà unes escenes de «L'amo en Xec de s'Ullastrar», acabant amb una poesia referent als llinatges menorquins. El coordinador diocesà Mateu Seguí va cloure l'acte parlant de Vida Creixent i del trajecte que fins ara s'ha fet a Menorca.

Seguidament ens traslladàrem a la parròquia de Sta. Eulàlia on molta gent ja ens hi esperava. El Sr. Bisbe presidí l'Eucaristia que havíem preparat entre tots els grups de Vida Creixent de Menorca: monició d'entrada, cants apropiats, pregaries i ofrenes. En l'homilia el Sr. Bisbe va fer referència als objectius fonamentals de Vida Creixent: l'amistat, l'espiritualitat i l'apostolat; i expressà el seu desig que es formin grups de Vida Creixent a totes les parròquies de la diòcesi. El cant de l'himne i una petita bereneta van posar fin a la celebració. Tots els assistents manifestaren la seva satisfacció.

PELEGRINATGE AL TORO DE LES CONFRARIES DE SANT LLUÍS

Devers 250 persones van assistir el diumenge dia 20 de febrer a la missa que va tenir lloc al santuari de la Mare de Déu del Toro amb motiu del pelegrinatge organitzat per la germandat del Sant Sepulcre i al que també van assistir confreres del Natzaret i La Soledat, protectors i membres de la Comunitat de Sant Lluís. El bisbe de Menorca, Francesc Xavier, va presidir l'acte religiós, acompanyant pel rector de la parròquia de Sant Lluís, Rafel Portella.

En el decurs de la celebració, components de les diferents confraries van realitzar una ofrena a la Mare de Déu del Toro, com a prova de la fidelitat i respecte, que va constituir un moment especialment emotiu dins la jornada del primer diumenge de la Corema. Les ofrenes van ser: sudaris del Natzaret, les dues toques del Sant Sepulcre i mocador i mantelilla de La Soledat.

Durant l'homilia, el bisbe parlà del sentit de la Corema i la seva significació en la vida cristiana com un esforç permanent per superar postures d'egoisme, ambició i violència. Va destacar la necessitat de revisar la trajectòria personal del creient, perquè la rutina ens fa perdre la frescor de la mateixa vida. «La Corema és un camí per a la renovació de la vida i per adreçar-nos a l'esperit de

Jesús. La vida cristiana necessita una revisió periòdica, ben igual com ho necessiten els cotxes. El cristianisme no s'ha de viure com un costum més, sinó com a una opció personal per ser fidel a les exigències dels Evangelis», va dir.

El bisbe de Menorca va agrair als nombrosos confreres la labor de conservar vives dins el poble les tradicions de la Setmana Santa, però els va advertir que «heu de mantenir aquesta actitud exemplar al llarg de l'any perquè la fe ha d'instruir-se durant tota la vida per viure amb més intensitat l'opció personal de Jesús».

Una vegada acabat l'acte religiós, va tenir lloc un dinar de germanor al restaurant Sa Roca, en el qual el bisbe va rebre una placa d'agraïment per part de les confraries i va animar els presents a celebrar cada any aquesta trobada per aprofundir en el camí de Jesús.

ASSEMBLEA ARXIPRESTAL DE MAÓ

L'Assemblea Arxiprestal de Maó ha decidit recolzar el projecte del taller ocupacional de Caritas com una aportació significativa concreta, encara que limitada, davant l'actual situació de crisi econòmica. La trobada de comunitats cristianes també serví per fer balanç de l'aplicació dels compromisos assumits en l'assemblea arxiprestal de l'any passat i informar d'activitats i projectes en el camp de la pastoral social.

Menjador social i fundació mestral

Els dies 18 i 19 de febrer de 1994 va reunir-se l'Assemblea Arxiprestal de Maó a la casa de l'església. Hi van participar 75 persones el primer dia i 54 el segon. El bisbe Francesc Xavier, que presidia l'aplec, presentà l'egoisme col·lectiu com a causa de fons de totes les crisis. Va fer una crida a la conversió, que comporta fer avançar la civilització de l'amor i la solidaritat. L'exigència de la nova evangelització —afirmà— demana transformar la realitat d'acord amb l'evangeli, des de la coherència entre la fe i la vida. L'opció preferencial pels pobres que es proposa l'església inclou respondre a les diverses mancances econòmiques, culturals i religioses.

Dues de les comunicacions presentades a l'assemblea es referien a accions socials en funcionament, el Menjador Social des Castell i la Fundació Mestral. Fa quatre anys que el Menjador Social des Castell té cura de l'educació de fillets d'edat escolar durant tres hores diàries. La fundació Mestral compleix el seu primer aniversari en la tasca de reinserció laboral de persones desfavorides. Es recull i selecciona roba i estris de casa de tot tipus, recuperant així objectes que

tornen a ser útils. El Menjador Social ha atès a quaranta al·lots; la Fundació Mestral, nou beneficiaris.

Van presentar-se, també, dos projectes concrets a la reflexió dels assistents a l'Assemblea. El projecte del Taller Ocupacional vol ser una resposta a les famílies amb ingressos insuficients que atén Caritas. A través d'un programa terapèutic d'hàbits de feina i promoció integral, es pretén que determinades persones —principalment dones que van a Caritas— iniciïn un procés de canvi. Açò comportarà reconvertir l'atenció primària de donar menjar i atendre primeres necessitats; i demanar, a canvi, que els beneficiaris participin en tallers d'activitats manuals.

L'altre projecte és el de la Casa d'Acollida del carrer dels Negres. Pot començar a funcionar a partir de l'estiu. Tindrà una capacitat per a nou persones. Es preveu que l'estada del beneficiari sigui temporal, mentre se l'ajuda a trobar una sortida a la situació concreta que viu.

En el treball dels grups es van estudiar les diverses propostes d'actuació. Es va arribar a l'acord que l'església de l'arxiprestat de Maó assumeix el taller ocupacional de Caritas com una acció a la qual tots hi han d'ajudar.

ASSEMBLEA ARXIPRESTAL DE CIUTADELLA

L'interès pel coneixement de la religió catòlica per part dels ciutadellencs disminueix. Ho constaten les enquestes elaborades per diversos col·lectius parroquials de la ciutat. Per a intentar que joves i adults recuperin aquest interès per la religió, l'Assemblea arxiprestal de Ciutadella ha optat preferencialment per la «catequesi familiar».

L'arxiprestat de Ciutadella ha decidit en assemblea treballar l'objectiu diocesà de la família des de dos aspectes concrets: la catequesi familiar i l'atenció a les famílies amb problemes de caire social.

El centenar d'assistents a l'assemblea arxiprestal, que durant les setmanes anteriors a l'encontre havien realitzat un extens qüestionari sobre l'actual situació de les famílies de Ciutadella tant pel que fa a l'aspecte religiós com al d'estructura vital, han constatat una preocupant disminució de l'interès pel coneixement de la religió catòlica i, sobretot, per participar en les celebracions pròpies de l'Església. També s'ha detectat un augment significatiu de les problemàtiques socials que perjudiquen la normal convivència entre els membres de les famílies afectades.

Per intentar recuperar l'interès dels adults i dels joves per la religió, els participants en l'assemblea arxiprestal celebrada el dia 20 de febrer de 1994, han de-

cidit impulsar l'anomenada «catequesi familiar», un sistema educatiu que implica conjuntament a pares i fills i que els fa participar directament en el procés de maduració en la fe.

Aquest sistema, a més de fomentar una forma de viure basada en la moral cristiana, ajuda a millorar la comunicació entre els membres de la unitat familiar.

Les problemàtiques estructurals detectades en algunes famílies de Ciutadella precisen d'un altre tractament, més pràctic, d'atenció continuada.

Aquests darrers anys ha augmentat el nombre de famílies que pateixen casos d'exclusió, de persones afectades per la drogaaddicció, l'alcoholèmia, l'atur, la marginació, etc... l'arxiprestat de Ciutadella ha decidit incrementar els esforços que ja hi dedica per a intentar pal·liar les negatives conseqüències familiars que aquestes situacions tenen.

A l'Assemblea Arxiprestal de Ciutadella, després de coneguts els resultats de les enquestes, es van presentar 7 propostes d'actuació de les quals se'n van aprovar les dues ja esmentades. El Pare caputxí Pere Cardona, que va dirigir el debat, va intervenir abans de les votacions per a oferir una visió cristiana dels resultats obtinguts a partir dels qüestionaris elaborats pels presents.

SECCIÓ DOCUMENTAL

MENSAJE DE SU SANTIDAD EL PAPA JUAN PABLO II PARA LA CUARESMA DE 1994

«LA FAMILIA ESTÁ AL SERVICIO DE LA CARIDAD, LA CARIDAD ESTÁ AL SERVICIO DE LA FAMILIA»

Queridos hermanos y hermanas en Cristo:

1. El tiempo de cuaresma es un tiempo favorable que el Señor nos da para renovar nuestra decisión de convertirnos y de fortalecer en nosotros la fe, la esperanza y la caridad, con el fin de introducirnos en la Alianza querida por Dios y gozar de un tiempo de gracia y reconciliación.

«La familia está al servicio de la caridad, la caridad está al servicio de la familia». Con este lema, que ha sido elegido para el año 1994, deseo invitar a todos los cristianos a transformar su existencia y a modificar sus comportamientos para llegar a ser fermento y para **hacer crecer en el seno de la familia humana la caridad y la solidaridad**, valores esenciales de la vida social y de la vida cristiana.

2. Ante todo, las familias han de tomar conciencia de su misión en la Iglesia y en el mundo. En la oración personal y comunitaria reciben al Espíritu Santo, que obra en ellas y a través de ellas cosas nuevas, y abre el corazón de los fieles a una dimensión universal. Recibiendo de la fuente del amor, cada uno se preparará para transmitir este amor mediante su vida y sus obras. **La oración nos une con Cristo y transforma a todos los hombres en hermanos.**

La familia es el lugar privilegiado para la educación y el ejercicio de la vida fraterna, de la caridad y la solidaridad, cuyas expresiones son múltiples. En las relaciones familiares se debe tomar interés, acoger y respetar a los demás, los cuales han de poder encontrar el lugar que les corresponde en la familia. La vida en común es, además, una invitación a compartir, que permite salir del egoísmo. Aprendiendo a compartir y a darse se descubre la alegría inmensa que proporciona la comunión de bienes. Los padres, con delicadeza, tendrán buen cuidado de despertar en sus hijos, mediante el ejemplo y las enseñanzas, el sentido de la solidaridad. Desde la infancia, cada uno está llamado también a hacer la experiencia de lo que significa la privación y el ayuno, para forjar así su carácter y dominar sus instintos, en particular el de la posesión exclusiva para uno mismo. Lo que se aprende en la vida de familia permanece luego durante toda la existencia.

3. En los momentos particularmente difíciles por los que atraviesa nuestro

mundo, pedimos que las familias, a ejemplo de María que se apresuró a visitar a su prima Isabel, **sepan hacerse cercanas a los hermanos que padecen necesidad y que les encomiendan en sus oraciones.** Como el Señor, que cuida de los hombres, que también nosotros podemos decir: «He visto la aflicción de mi pueblo, sus gritos han llegado hasta mí» (1 Sam 9, 16); nosotros no podemos permanecer sordos a sus llamadas, pues la pobreza de un número cada vez creciente de hermanos nuestros destruye su dignidad de hombres y desfigura a la humanidad entera: **es una injuria al deber de solidaridad y de justicia.**

4. Hoy nuestra atención ha de dirigirse especialmente hacia los sufrimientos y las carencias familiares. En efecto, muchas familias se hallan sumidas en la pobreza y no disponen del mínimo vital para nutrirse y alimentar a los hijos, ni para que éstos puedan crecer física y psíquicamente de modo normal, y desarrollar una actividad escolar adecuada y con regularidad. Muchas familias no disponen de medios para una vivienda digna. El desempleo se hace sentir cada vez más y acrecienta en proporciones considerables la depauperización de sectores enteros de población. Muchas mujeres se encuentran solas para hacer frente a las necesidades de sus hijos y para educarlos, lo cual lleva frecuentemente a los jóvenes a vagar por las calles, a refugiarse en la droga, en el abuso del alcohol y en la violencia. Se constata en la actualidad un aumento de parejas y de familias que atraviesan problemas psicológicos y de relación interpersonal. Las dificultades sociales contribuyen a menudo a la disgregación del núcleo familiar. Con demasiada frecuencia no es aceptado el niño que va a nacer. En ciertos países, los menores se ven sometidos a condiciones inhumanas o son explotados vergonzosamente. Las personas ancianas y los minusválidos, al no ser rentables económicamente, son relegadas a una sociedad extrema, haciéndoles sentirse inútiles. Por ser de otras razas, culturas o religiones, hay familias que son expulsadas de la tierra donde viven.

5. Ante tales flagelos, que afectan al conjunto del planeta, no podemos callar ni permanecer pasivos, pues desgarran la familia, célula básica de la sociedad y de la Iglesia. Ante todo esto hemos de reaccionar. Los cristianos y los hombres de buena voluntad tienen el deber de sostener a las familias en dificultades, facilitándoles los medios espirituales y materiales para salir de las situaciones, frecuentemente trágicas, que acabamos de mencionar.

En este tiempo de Cuaresma invito, pues, ante todo, a compartir con las familias más pobres, de manera que ellas puedan asumir, particularmente en lo que se refiera a los hijos, las responsabilidades que les competen. No se les puede rechazar por ser diferentes, débiles o pobres. Por el contrario, la diversidad representa una riqueza para la edificación común. **Cuando damos a los pobres, es a Cristo a quien estamos dando,** pues ellos se «revisten con el rostro de

nuestro Salvador» y «son los preferidos de Dios» (S. Gregorio de Nisa, *Sobre el amor a los pobres*). La fe exige compartir con nuestros semejantes. **La solidaridad en lo material es una expresión esencial y prioritaria de la caridad fraterna; provee a cada uno los medios de subsistencia y cómo vivir su vida.**

La tierra y sus riquezas pertenece a todos. «La fecundidad de toda la tierra ha de ser la fertilidad para todos» (S. Ambrosio de Milán, *Nabot VII, 33*). En las horas dolorosas del presente no es suficiente, sin duda, tomar de lo superfluo, sino que se han de **transformar los comportamientos y los modos de consumo**, con objeto de tomar de lo necesario, no conservando sino lo esencial para que todos puedan vivir con dignidad. Hagamos ayunar nuestros deseos de poseer —a veces inmoderados—, con el fin de ofrecer a nuestro prójimo aquello de que carece radicalmente. **El ayuno de los ricos ha de convertirse en alimento para los pobres** (cf. S. León Magno, *Homilía 20 sobre el ayuno*).

6. Hago una llamada particular a las comunidades diocesanas y parroquiales sobre la necesidad de encontrar los medios prácticos para ayudar a las familias necesitadas. Sé que numerosos sínodos diocesanos se han puesto ya en camino en esta dirección. La pastoral familiar ha de tener también un papel de primer orden. Por otra parte, en los organismos civiles en los que participan, los cristianos han de hacer presente siempre esta prioridad, junto con el deber imperioso de ayudar a las familias más débiles. Me dirijo también a los dirigentes de las naciones para que, tanto en su país como a nivel mundial, se esfuercen por encontrar los medios para detener la espiral de la pobreza y del endeudamiento de los hogares. La Iglesia espera que, en las políticas económicas, los dirigentes y los responsables de empresas tomen conciencia de los cambios que se han de hacer y de sus obligaciones, para que las familias no dependan únicamente de las ayudas que se les concede, sino que el trabajo de sus miembros pueda proveer de los medios para su sustento.

7. La comunidad cristiana acoge con gozo la iniciativa de las Naciones Unidas de proclamar el 1994 como **Año Internacional de la familia**, y en el ámbito de sus posibilidades aporta decididamente su contribución específica.

¡No cerremos hoy nuestro corazón, sino oigamos la voz del Señor y el grito de nuestros hermanos los hombres!

Que las obras de caridad, hechas durante esta Cuaresma por las familias y para las familias, proporcionen a cada uno la alegría profunda de abrir los corazones a Cristo resucitado, «primogénito de una multitud de hermanos» (**Rom. 8, 29**).

A cuantos respondan generosamente a esta llamada del Señor les imparto de corazón la Bendición Apostólica.

Ciudad del Vaticano, 3 de septiembre de 1993.

Joannes Paulus II

**MENSAJE DEL SANTO PADRE
PARA LA II JORNADA MUNDIAL DEL ENFERMO
1994**

1.- Con motivo de la significativa celebración anual de la Jornada Mundial del Enfermo dirijo mi afectuoso recuerdo a vosotros, queridísimos hermanos y hermanas, que lleváis en vuestro cuerpo y en vuestro espíritu los signos del sufrimiento humano.

Os saludo especialmente a vosotros, enfermos que tenéis la gracia de la fe en Cristo, Hijo de Dios vivo, hecho hombre en el seno de la Virgen María. En El, que se ha hecho solidario de todos los que sufren, crucificado y resucitado para la salvación de los hombres, encontráis la fuerza de vivir vuestro sufrimiento como «dolor salvífico».

Quisiera encontrarme con cada uno de vosotros, que estáis dispersos en toda la tierra, para bendeciros, en el nombre del Señor Jesús, que pasó «haciendo el bien y sanando» a los enfermos (*Hch* 10, 38). Quisiera poder estar junto a vosotros para consolar vuestras penas, sostener vuestro ánimo, alimentar vuestra esperanza a fin de que cada uno sepa hacer de sí mismo un don de amor a Cristo para el bien de la Iglesia y del mundo.

Como María a los pies de la Cruz (cfr. *Jn* 19, 25), quisiera detenerme ante el calvario de tantos hermanos y hermanas que en este momento viven el tormento de guerras fratricidas, que languidecen en los hospitales o que llevan luto por sus seres queridos, víctimas de la violencia. La Jornada mundial tiene este año su momento celebrativo más solemne en el santuario mariano de Czestochowa, para implorar de la materna intercesión de la Santísima Virgen el don divino de la paz, así como el alivio espiritual y corporal de las personas enfermas o que sufren, que ofrecen sus sacrificios, en silencio, a la Reina de la paz.

2. Con motivo de la Jornada Mundial del Enfermo deseo llamar vuestra atención, queridos enfermos, y la de los agentes sanitarios, de los cristianos y de todas las personas de buena voluntad, sobre el tema del «dolor salvífico», es decir, sobre el significado cristiano del sufrimiento, argumento desarrollado en la Carta apostólica «*Salvifici doloris*», publicada el 11 de febrero, hace diez años.

¿Cómo se puede hablar de dolor salvífico? ¿No es acaso el sufrimiento un

obstáculo a la felicidad y un motivo para alejarse de Dios? Existen ciertamente tribulaciones que, desde el punto de vista humano, parecen sin sentido.

En realidad, si el Señor Jesús, Verbo encarnado, ha proclamado «Bienaventurados los afligidos» (*Mt 5,4*), es porque existe un punto de vista más alto, el de Dios, que llama a todos a la vida y —si bien a través del dolor y de la muerte— a su Reino eterno de amor y de paz.

¡Bienaventurada la persona que logra hacer resplandecer la luz de Dios en la pobreza de una vida de sufrimiento o disminuida!

3. Para alcanzar esta luz sobre el dolor, debemos, en primer lugar escuchar la Palabra de Dios, contenida en la Sagrada Escritura, que puede definirse también como «un gran libro sobre el sufrimiento» (*Salvifici doloris*, 6). En ella encontramos, efectivamente, una «amplia gama de situaciones variamente dolorosas para el hombre» (*ibid.*, 7), la multiforme experiencia del mal, que suscita inevitablemente la pregunta: «¿Por qué?» (*ibid.*, 9).

Esta pregunta ha encontrado en el Libro de Job su expresión más dramática y, al mismo tiempo, una primera respuesta parcial. El episodio de aquel hombre justo, probado en todos los modos a pesar de su inocencia, muestra que «no es cierto que todo sufrimiento sea consecuencia de la culpa y tenga un carácter de castigo» (*ibid.*, 11).

La respuesta plena y definitiva a Job es Cristo. «Solamente en el misterio del Verbo encarnado encuentra el misterio del hombre su verdadera luz» (*Gaudium et spes*, 22). En Cristo, también el dolor es injertado en el misterio de la caridad infinita, que se irradia desde Dios Trinidad y se transforma en expresión de amor e instrumento de redención, es decir, en dolor salvífico.

El Padre es quien elige el don total del Hijo como camino para restaurar la alianza con los hombres, que era ineficaz por el pecado: «Dios ha amado tanto al mundo que le ha dado su Hijo unigénito, a fin de que quien crea en El no muera, sino que tenga la vida eterna» (*Jn 3. 16*).

Es el Hijo quien «se dirige hacia su propio sufrimiento, consciente de su fuerza salvífica, va obediente al Padre, pero ante todo, está unido al Padre en este amor, con el cual El ha amado el mundo y al hombre en el mundo» (*Salvifici doloris*, 16).

El Espíritu Santo, por boca de los profetas, es quien anuncia el sufrimiento que el Mesías voluntariamente abraza por los hombres y en alguna manera en lugar de los hombres: «Y con todo eran nuestras dolencias las que él llevaba y nuestros dolores los que soportaba!... Y Yahveh descargó sobre él la culpa de todos nosotros» (*Is 53, 4-6*).

4. ¡Admiremos, hermanos y hermanas, el designio de la divina Sabiduría! Cristo «se ha acercado... al mundo del dolor por el hecho de haber asumido este

dolor en sí mismo» (*Salvifici doloris*, 16): se ha hecho en todo semejante a nosotros, excepto en el pecado (cfr. *Heb* 4, 15; *1Pe* 2, 22), ha asumido nuestra condición humana con todas sus limitaciones, comprendida la muerte (cfr. *Fil* 2, 7-8), ha ofrecido su vida por nosotros (cfr. *Jn* 10, 17); (*1 Jn* 3, 16) para que vivamos la vida nueva en el Espíritu (cfr. *Rm* 6, 4; 8, 9-11).

A veces sucede que bajo el peso de un dolor agudo e insoportable alguien se dirija a Dios con una queja, acusándole de injusticia; pero la queja muere en los labios de quien contempla al Crucificado que sufre «voluntaria e inocentemente» (*Salvifici doloris*, 18) ¡No se puede acusar a un Dios solidario de los sufrimientos humanos!

5. La pasión del Señor es la perfecta revelación del valor salvífico del dolor: «En la cruz de Cristo no solamente se ha cumplido la redención mediante el sufrimiento, sino que también el sufrimiento mismo «ha sido redimido» (*ibid.*, 19). Cristo «ha abierto su sufrimiento al hombre» y el hombre encuentra en El sus propios sufrimientos «enriquecidos de un nuevo contenido y de un nuevo significado» (*ibid.*, 20).

La razón, que ya percibe la distinción existente entre el dolor y el mal, cuando es iluminada por la fe, comprende que todo sufrimiento puede ser, por gracia, una prolongación del misterio de la Redención, la cual, aun siendo completa en Cristo, «está abierta constantemente a todo amor que se expresa en el sufrimiento humano» (*ibid.*, 24).

Todas las tribulaciones de la vida pueden ser signos y premisas de la gloria futura: «Alegráos en la medida en que participáis en los sufrimientos de Cristo —nos exhorta San Pedro en su primera Carta— para que también os alegréis alborozados en la revelación de su gloria» (*1P* 4, 13).

6. Sabéis por experiencia, queridos enfermos, que en vuestra situación tenéis más necesidad de ejemplos que de palabras. Sí, todos tenemos necesidad de modelos que nos animen a caminar en la vía de la santificación del dolor.

En esta Memoria de Nuestra Señora de Lourdes, contemplamos a María como una imagen viva del Evangelio del sufrimiento.

Recorred con la mente los episodios de su vida. Hallaréis a María en la pobreza de la casa de Nazaret, en la humillación de la gruta de Belén, en las estrecheces de la huida en tierras de Egipto, en la fatiga del humilde y bendito trabajo con Jesús y con José.

Sobre todo después de la profecía de Simeón, que preanunciaba la participación de la Madre en los sufrimientos del Hijo (*Lc* 2, 34) María experimentó a nivel profundo un misterioso presagio de dolor. Junto a su Hijo, también ella comenzó a dirigirse hacia la Cruz. «En el Calvario, el sufrimiento de la Santísima Virgen María, junto al de Jesús, alcanzó una cima ya difícilmente imaginable en

su altura desde el punto de vista humano, pero ciertamente misterioso y sobrenaturalmente fecundo para los fines de la salvación universal (*Salvifici doloris*, 25).

La Madre de Jesús fue preservada del pecado, pero no del sufrimiento. Por ello el pueblo cristiano se identifica con la figura de la Virgen Dolorosa, descubriendo en el dolor sus propios dolores. Contemplándola, cada fiel penetra más íntimamente en el misterio de Cristo y de su dolor salvífico.

Tratemos de entrar en comunión con el Corazón inmaculado de la Madre de Jesús, en el que se ha reflejado de forma única e incomparable el dolor del Hijo para la salvación del mundo. Acojamos a María, constituída por Cristo en el Calvario, Madre espiritual de sus discípulos y confiémonos a Ella, para ser fieles a Dios en el itinerario que va desde el Bautismo a la gloria.

7. Me dirijo ahora a vosotros, agentes sanitarios, médicos, enfermeros y enfermeras, capellanes y hermanas religiosas, personal técnico y administrativo, asistentes sociales y voluntarios.

Como el Buen Samaritano, estáis al lado y al servicio de los enfermos y de quienes sufren, respetando en ellos, por encima de todo y siempre, la dignidad de persona y, con los ojos de la fe, reconociendo la presencia de Jesús sufriente. Alejáos de la indiferencia que puede derivar de la costumbre; renovad cada día el compromiso de ser hermanos y hermanas para todos, sin discriminación alguna; a la insustituible aportación de vuestra profesionalidad, unida a la idoneidad de las estructuras, añadir el «corazón», único capaz de humanizarlas (*Salvifici doloris*, 29).

8. Me dirijo, finalmente, a vosotros, responsables de las Naciones, a fin de que consideréis la sanidad como un problema de primera importancia a nivel mundial.

Una de las finalidades de la Jornada Mundial del Enfermo es realizar una obra de amplia sensibilización sobre los problemas, graves e inderogables, que afectan a la sanidad y a la salud. Dos tercios de la humanidad, aproximadamente, se encuentran aún carentes de la asistencia sanitaria esencial, mientras que los recursos empleados en este sector son muy a menudo insuficientes. El programa de la Organización Mundial de la Salud -«Salud para todos en el año dos mil»- que podría parecer un espejismo, debe estimular una competición en la solidaridad práctica. Los extraordinarios progresos de la ciencia y de la técnica, el desarrollo de los medios de comunicación, contribuyen a que esta esperanza sea cada vez más consistente.

9. Queridísimos enfermos, sostenidos por la fe, afrontad el mal en todas sus formas sin desánimos y sin caer en el pesimismo. Acoged la posibilidad abierta por Cristo de transformar vuestra situación en expresión de gracia y de amor.

Entonces también vuestro dolor será salvífico y contribuirá a completar los padecimientos de Cristo en favor de su Cuerpo que es la Iglesia (cfr. *Col* 1, 24).

A todos vosotros, a los agentes sanitarios, a cuantos se dedican al servicio de quien sufre, expreso mis mejores deseos de gracia y de paz, de salvación y salud, de fuerza de vivir, de esfuerzo constante y de una esperanza indefectible. Junto con la maternal asistencia de la Santísima Virgen, *Salus infirmorum*, deseo que os acompañe y os reconforte siempre mi afectuosa Bendición.

En Vaticano, 8 de diciembre de 1993

Joannes Paulus PP. II

MISSATGE DE JOAN PAU II EN MOTIU DE LA IX i X JORNADA MUNDIAL DE LA JOVENTUT

Com el Pare m'ha enviat a mi, també jo us envio a vosaltres (Jo 20, 21).

Estimadíssims Joves,

1. «*Pau a vosaltres*»! (Jo 20, 19). Es la salutació plena de significat amb la qual el Senyor ressuscitat es presenta als deixebles, atemorits i desconcertats després de la seva passió.

Amb la mateixa intensitat i profunditat de sentiment em dirigeixo ara a vosaltres, quan ens disposem a celebrar la IX i X Jornades Mundials de Joventut que tindran lloc, com és ja habitual, el Diumenge de Rams de 1994 i de 1995, mentre la gran trobada internacional que contempla els joves de tot el món reunits al voltant del Papa s'ha fixat a Manila, capital de Filipines, pel Gener de 1995.

En les precedents jornades que han assenyalat el nostre itinerari de reflexió i de pregària, hem tingut, com els deixebles, la possibilitat de «veure»:

- que també significa creure i conèixer, gairebé «tocar». (cf 1Jo 1, 1).
- el Senyor ressuscitat.

L'hem «vist» i acollit com a mestre i amic a Roma el 1984 i 1985, quan hem inaugurat el nostre pelegrinatge des del centre i cor de la catolicitat per donar raó de l'esperança que hi ha en nosaltres (cf 1P 3, 15), portant la seva Creu pels camins del món. Li hem demanat, amb insistència, que romanguí amb nosaltres en el nostre camí de cada dia.

L'hem vist a Santiago de Compostel·la el 1989, on hem descobert el seu rostre i l'hem reconegut com a *camí, veritat i vida* (cf Jo 14, 6), tot meditant amb l'apòstol Jaume sobre les arrels cristianes d'Europa.

L'hem «vist» el 1991 a Czestochowa, quan, enfonsades les barreres, tots plegats, joves de l'Est i de l'Oest, sota la mirada atenta de la Mare celestial, hem

proclamat la paternitat de Déu per mitjà de l'Esperit i ens hem reconegut —en Ell— germans: «*Heu rebut un esperit que ens ha fet fills*». (Rm 8, 15).

Encara l'hem «vist» recentment a Denver, en el cor dels Estats Units d'Amèrica, on l'hem cercat sota el rostre de l'home contemporani en un context socialment diferent de les etapes precedents, però no pas menys entusiasmador per la profunditat del seu contingut, experimentant i degustant en abundància el do de la vida: «*Jo he vingut perquè les ovelles tinguin vida, i en tinguin a desdir*». Jo 10, 10).

Mentre conservem en els ulls i en el cor l'espectacle meravellós i inoblidable d'aquella gran trobada entre les Muntanyes Rocoses, reprenem el nostre pelegrinatge i fem etapa aquesta vegada a Manila, en l'extens continent asiàtic, cruïlla de la X Jornada Mundial de la Joventut.

El desig de «veure» el Senyor habita sempre en el cor de l'home (cf Jo 12, 21) i l'empeny incessantment a cercar el seu Rostre. També nosaltres, emprènent el camí, donem expressió a aquesta nostàlgia, i amb el pelegrí de Sió, repetim «*Senyor, jo cerco el vostre rostre*». Salm 27,8).

El Fill de Déu ens ve a trobar, ens acull i se'ns manifesta, repetint-nos allò que el vespre de Pasqua digué als deixebles: «*Com el Pare m'ha enviat a mi, també jo us envio a vosaltres*». (Jo 20, 21).

Una vegada més, qui convoca els joves de tot el món és Jesucrist, centre de la nostra fe, raó de la nostra esperança, Déu de la nostra caritat.

Cridats per Ell, els joves de tots els racons del món s'interroguen sobre el propi compromís per la «nova evangelització», seguint el solc de la missió confiada als Apòstols i en la qual tot cristià, per raó del seu Baptisme i de la seva pertinença a la Comunitat eclesial, és cridat a participar-hi.

2. La vocació i el compromís missioner de l'Església brollen del misteri central de la nostra fe: la Pasqua, que de fet és «*el vespre d'aquell mateix dia*» en que Jesús s'aparegué als deixebles, barrats amb les portes tancades «*per por dels jueus*». (Jo 20, 19).

Després d'haver donat la prova del seu amor sense límit, abraçant la Creu i oferint-se a si mateix en sacrifici de redempció per tots els homes —així ho havia dit: «*Ningú no té un amor més gran que el qui dona la vida pels seus amics*». (Jo 15, 13)— el Mestre diví tornà entre els seus, entre aquells a qui més intensament ha estimat i entre els quals ha transcorregut la seva vida terrenal.

És una trobada extraordinària, en la qual els cors s'obren a la felicitat de la retrobada presència de Crist, després dels esdeveniments de la seva tràgica passió i de la seva gloriosa resurrecció. Els deixebles «*s'alegraren de veure el Senyor*». (Jo 20,20).

Trobar-lo l'endemà de la resurrecció va significar per als apòstols tocar amb

la mà que el seu missatge no era mentider, que les seves promeses no eren escrites sobre la sorra. Ell, viu i esplendent de glòria, constitueix la prova de l'amor omnipotent de Déu, que canvia radicalment el curs de la història i de la nostra singular existència.

La trobada amb Jesús és, per tant, un esdeveniment que dóna sentit a l'existència de l'home i la trastorna, obrint l'esperit a horitzons d'autèntica llibertat.

També aquest temps nostre es col·loca a «l'endemà de la Resurrecció». És «l'hora favorable», «el dia de la salvació». (2C 6,2).

El Ressuscitat torna entre nosaltres amb la plenitud del goig i amb sobreabundant riquesa de vida. L'esperança es fa certa, perquè si Ell ha vençut la mort, també nosaltres podem esperar triomfar un dia en la plenitud del temps, en el sojorn de la definitiva contemplació de Déu.

3. Però la trobada amb el Senyor ressuscitat no fa referència només a un moment de goig individual. És més aviat l'ocasió en la qual es manifesta amb tota la seva amplitud la crida dirigida a tot ésser humà. **Forts per la fe en Crist ressuscitat, obriu de bat a bat les portes de la vida, sense por ni incertesa, per acollir la Paraula que és Camí, Veritat i Vida (cf, Jo 14, 6), i proclamar-la coratjosament al món sencer.**

La salvació, que ens ha estat oferta, no és un do per guardar-lo amagat gelosament. És com la llum del sol, que per la seva naturalesa esqueixa les tenebres; és com l'aigua d'una font neta, que brolla incontenible del cor de la roca.

«Déu estima tant el món, que ha donat el seu Fill únic». (Jo 3, 16). Jesús, enviat pel Pare a la humanitat, comunica a tot creient la plenitud de la vida (cf Jo 10, 10), com hem meditat i proclamat en ocasió de la recent Jornada de Denver.

El seu Evangeli deu fer-se «comunicació» i missió. La vocació missionera convoca a favor de la seva causa, tot cristià; esdevé l'essència mateixa de tot testimoni de fe concreta i vital. Es tracta d'una missió que té el seu origen en el projecte del Pare, disseny d'amor i de salvació que actua amb la força de l'Esperit, sense el qual tota la nostra iniciativa apostòlica acabaria en el fracàs. Precisament per fer els seus deixebles capaços de complir tal missió, Jesús els digué: «Rebeu l'Esperit Sant». (Jo 20,22). Així Ell va transmetre a l'Església la seva mateixa missió salvífica, a fi que el Misteri Pasqual continuï essent comunicat a tot home, en tot temps, en tota l'extensió del planeta.

Vosaltres, joves, sobretot, sou cridats a fer-vos missioners d'aquesta Nova Evangelització testimoniant diàriament la Paraula que salva.

4. Vosaltres viviu en primera persona les inquietuds de l'actual moment històric, dens d'esperances i d'incerteses, en el qual a vegades és fàcil marcar el camí que mena a la trobada amb Crist.

Són múltiples, efectivament, les temptacions en el nostre temps, les seduc-

cions que voldrien ofegar la veu divina que ressona dins el cor de cadascú.

A l'home del nostre segle, a tots vosaltres, joves estimats que esteu afamats i assedegats de veritat, l'Església es presenta com a companya de viatge. Ella ofereix l'etern missatge evangèlic i confia una tasca apostòlica que enalteix: **ser els protagonistes d'una Nova Evangelització.**

Fidel guardiana i intèrpret del patrimoni de fe que Crist li ha transmès, ella desitja dialogar amb les noves generacions; vol inclinar-se sobre les seves necessitats i expectatives per cercar, en un diàleg franc i obert, els sentiments més oportuns per arribar a les fonts de la salvació divina.

Als joves l'Església encomana la tasca de proclamar al món la joia que brolla del fet d'haver trobat Crist. Estimats amics, deixeu-vos seduir per Crist; acolliu la seva invitació i seguiu-lo. **Aneu i prediqueu la Bona Nova que redimeix** (cf Mt 28, 19); feu-ho amb la felicitat al cor i esdevingueu **comunicadors d'esperança** en un món no pas rarament temptat de desesperació, **comunicadors de fe** en una societat que, de vegades, sembla resignar-se a la incredulitat; **comunicadors d'amor** enmig d'esdeveniments quotidians sovint dictats per la lògica d'un egoisme desenfrenat.

5. Per poder imitar els seus deixebles, trasbalsats pel buf de l'Esperit, varen proclamar sense titubar la pròpia fe en el Redemptor que estima tothom i vol salvar tothom. (cf Fets 2, 22-24). 32-36), **cal esdevenir homes nous, abandonant l'home vell que portem dintre i deixant-nos renovar amb profunditat per la força de l'Esperit del Senyor.**

Cadascú de vosaltres és enviat al món, de manera especial entre els propis contemporanis, per comunicar-los amb el testimoni de la vida i de les obres, el missatge evangèlic de la reconciliació i de la pau: *«Us ho demanem en nom de Crist: reconcilieu-vos amb Déu»* (2C 5, 20).

Aquesta reconciliació és, sobretot, la destinació individual de cada cristià que contínuament renova la pròpia identitat de deixeble del Fill de Déu en la pregària i en la participació dels sagraments, particularment de la Penitència i de l'Eucaristia.

Fins i tot és el destí de la família humana sencera. Ser missioner avui, en el cor de la nostra societat, fins i tot significa utilitzar de la millor manera els mitjans de la comunicació per aquesta finalitat religiosa i pastoral.

Esdevinguts comunicadors ardents de la Paraula que salva i testimonis del goig de la Pasqua, sereu ensems constructors de pau en un món que persegueix aquesta pau com una utopia, oblidant precisament les seves arrels profundes. Les arrels de la pau —ho sabeu prou bé— són dins el cor de cadascú, si sap obrir-se a l'auguri del Redemptor ressuscitat: *«Pau a vosaltres»*. (Jo 20, 19).

Ara en vista de l'adveniment del tercer mil·leni cristià, **a vosaltres joves, se**

us confia precisament la tasca d'esdevenir comunicadors d'esperança i operadors de pau, (cf Mt 5,9) en un món cada dia més necessitat de testimonis creïbles i d'anunciadors coherents. Cal que sapigueu parlar al cor dels vostres contemporanis assedegats de veritat i de felicitat, en constant, si bé inconscient, recerca de Déu.

6. Caríssims nois i noies de tot el món!

Mentre amb aquest Missatge s'obre oficialment el camí vers la IX i X Jornada Mundial de la Joventut, desitjo repetir la meva afectuosa salutació a cadascun de vosaltres, especialment a tots els qui viuen a les Filipines: efectivament, el 1995, per primera vegada, la Trobada Mundial dels joves amb el Papa se celebrarà en el continent asiàtic, ric de tradicions i de cultura. Us toca a vosaltres, joves de les Filipines, preparar aquesta vegada un acolliment de tants amics vostres de tot el món. Heus ací, la jove Església de l'Àsia que és interpel·lada de manera particular a fi que ofereix a la cita de Manila un testimoni viu i fervorós de fe. Desitjo que ella sàpiga acollir aquest do que Crist mateix està a punt d'oferir-li.

A tots vosaltres, joves de totes parts del món, us faig la invitació d'encaminar-vos espiritualment vers la propera Jornada Mundial. Acompanyats i guiats pels vostres Pastors, en el si de les parròquies i de les diòcesis, en les associacions, moviments i grups eclesials, disposeu-vos a acollir les llavors de santedat i de gràcia que el Senyor segurament voldrà donar-vos amb generosa abundància.

Desitjo que la celebració d'aquesta Jornada sigui per a tots vosaltres una ocasió privilegiada de formació i de creixement en el coneixement personal i comunitari de Crist; que sigui estímul interior per a consagrar-vos en l'Església al servei dels germans per construir la civilització de l'amor.

Confio a Maria, la Verge present en el Cenacle, la Mare de l'Església (cf Fets 1, 14), la preparació i el desenvolupament de la vinent Jornada Mundial: que ella ens faci partícips del secret de com acollir el seu Fill en la nostra vida per fer tot el que Ell ens digui (cf Jo 2,5).

Que us hi acompanyi la meva cordial i paterna Benedicció.

Joan Pau II

**Vaticà, 21 de novembre de 1993, Solemnitat de N.S. Jesucrist,
Rei de l'univers.**

CONFERENCIA EPISCOPAL ESPAÑOLA

ANTE LA HUELGA GENERAL

(El Comité Ejecutivo de la Conferencia Episcopal Española hizo público el pasado trece de enero la presente Nota sobre la huelga general del día 27. En nuestra diócesis, fue difundida en todas las misas del fin de semana anterior a esa fecha).

Ante la convocatoria de una huelga general para el próximo 27 de enero, los Obispos miembros del Comité Ejecutivo de la Conferencia Episcopal Española, consideramos conveniente pronunciarnos como pastores de la Iglesia a fin de contribuir a la formación del juicio de los católicos y de la opinión pública.

1. Consideramos que esta huelga es síntoma y consecuencia de la grave situación socioeconómica que vive nuestro país. Esto se manifiesta, sobre todo, en el altísimo índice de paro, en los fenómenos de corrupción y en la crisis de empresas, entidades financieras y cooperativas, etc.

2. La huelga, según la doctrina de la Iglesia (G.S.68) debe ser el último recurso después de agotar otras medidas de diálogo, negociación y concertación para resolver los problemas laborales. En el caso que nos ocupa, lamentamos el fracaso de la vía de la concertación que debería haber conducido a acuerdos justos en favor del bien común y de las partes implicadas.

3. De la grave situación actual y del clima que se genera con la conformidad, los más perjudicados son los más pobres y los más débiles. Manifestamos nuestra solidaridad con los que sufren las consecuencias de la crisis: paro, pobreza y marginación. Especialmente nos preocupa la situación de los jóvenes que se encuentran en serias dificultades para acceder a su primer empleo, para formar una familia y para afrontar con dignidad su proyecto de vida.

4. Dadas la gravedad y complejidad de una huelga general y la profundidad de las causas y de los problemas técnicos que se pretenden resolver, no nos sentimos en condiciones de pronunciarnos sobre la conveniencia de esta medida concreta; menos aún, sobre su eficacia para resolver tan graves y tan diversos problemas.

5. Como es ya un hecho la convocatoria de la huelga general, instamos a los convocantes, a los participantes, a los responsables del orden público y a toda la sociedad a hacer el máximo esfuerzo para que esta medida de presión se lleve a cabo de manera justa, pacífica y respetuosa con la libertad de todos.

6. Dado el actual clima de descontento social y hasta de crispación, hay que evitar el peligro de que la huelga general, desbordando sus fines propios de rei-

vindicación laboral, suplante las instituciones políticas.

7. Consideramos urgente apelar a la responsabilidad de todos para buscar formas y caminos que conduzcan a soluciones reales para salir cuanto antes de la crisis y evitar o corregir las causas que estén en nuestras manos y que, en buena parte, nos han conducido a la grave situación actual.

Las medidas necesarias son muchas de ellas de carácter técnico, como el trabajo bien hecho, la inversión en empresas rentables y competitivas, la distribución del trabajo, la legislación laboral y social, la lucha contra el fraude, el evitar el despilfarro, etc.

8. Como ya advertíamos en la nota emitida al finalizar nuestra Asamblea Plenaria del pasado 19 de noviembre, entre las causas que originan situaciones como el paro y la pobreza no pocas de ellas serían evitables por ser de carácter moral. Por tanto, es necesario también desarrollar unas actitudes y comportamientos de carácter moral para superar y cambiar la actual situación.

Estas actitudes y comportamientos nacen de la consideración del trabajo como un derecho y deber de la persona y como una de sus proyecciones más nobles, como la actividad humana por la cual el hombre colabora con la obra de Dios y aporta su contribución a satisfacer las necesidades de los demás. (C.A. 31); de la valoración de la persona por encima de los factores de capital y trabajo (L.E. 13); de la estima de la justicia y de la solidaridad más allá del beneficio personal egoísta, y, para nosotros los cristianos, de la aceptación del plan de Dios sobre el destino de los bienes y sobre la vocación de toda la humanidad a formar una sola familia (G.S. 24).

Ponemos la suerte de nuestro pueblo en manos del Señor de la Justicia y de la Paz que es Padre de todos y que nos invita a arreglar nuestras diferencias como hermanos.

COMISIÓN DE RELACIONES INTERCONFESIONALES

MENSAJE CON OCASIÓN DE LA SEMANA DE ORACIÓN POR LA UNIDAD DE LOS CRISTIANOS

«Un solo corazón y una sola alma»

Cuando Jesús, en su última cena, pidió al Padre ardientemente: «Padre, que todos sean uno como nosotros somos uno» (Jn 17,22), nos estaba dando la clave de la unidad en la Iglesia. Mirando hacia el futuro, tenemos derecho a pensar que esa oración de Jesús era también testimonio ejemplar de lo que, con el tiem-

po, debería ser el motor de ecumenismo cristiano.

¿Fue eficaz aquella oración? O, con otras palabras: puesto que Jesús y el Padre son perfectamente uno, ¿fue o no suficiente la oración de Jesús para realizar la unidad, siempre que ésta se quebrara, por el pecado y la debilidad de los hombres?

Dios Padre escucha siempre la oración de Jesús, su Hijo Divino. Pero hizo al hombre «a su imagen y semejanza». Y le trata «con suma reverencia». Respeta su libertad. Puede, sin duda, obrar milagros de conversión con su gracia, a veces «tumbativa», y así lo hizo con Saulo de Tarso. Pero no siempre quiere hacerlo. Sería como negar al hombre aquello que El mismo le dio como atributo constitutivo de su ser personal: la libertad, el uso consciente y voluntario de su libre albedrío.

Mas esto, que es verdad para el hombre singular y concreto, cuando se considera a los hombres en plural, es decir, en colectividades más o menos numerosas, es también verdadero. Dios respeta el curso de la historia, que los hombres —por voluntad suya— somos llamados a asumir con responsabilidad plena. Lo cual no impide que, con frecuencia, «escriba derecho con renglones torcidos». Y, en último término, saca siempre bienes de los propios errores de los hombres, como la historia humana y, sobre todo, de la Iglesia misma, lo atestigua.

¿Cómo, pues, podemos cooperar nosotros a que la oración de Jesús al Padre sea eficaz cuando hoy hablamos de ecumenismo? Veámoslo.

En fecha reciente —mayo de 1993— se reunieron en Roma, invitados por el Pontificio Consejo para la Unidad de los Cristianos, representantes de las Comisiones Episcopales de Ecumenismo de todo el mundo occidental y de los Sínodos de las Iglesias orientales. A lo largo de los seis días de estudio, de reflexión, intercambio de experiencias y datos y en oración común, su trabajo se centró en conocer la situación actual, el nivel, los logros y fracasos del ecumenismo católico —y, en general, cristiano— condición necesaria para orientar la tarea ecuménica en el futuro.

Como no podía menos de ser, se comprobó la enorme variedad de situaciones existentes en cuanto a la práctica del ecumenismo, según sean las circunstancias la historia de cada nación o pueblo. Muy distinto es el nivel y el estilo del ecumenismo en países mayoritariamente protestantes u ortodoxos que en otros de mayoría católica. A unos condicionamientos está sujeto en regiones de mayoría musulmana y a otros en aquellas en que predominan las religiones orientales. Pero, hablando en general, y en medio de un indudable progreso en años muy recientes, hoy el ecumenismo pasa por un período de desaliento y hasta de pesimismo.

En realidad, el camino hacia la unidad se vislumbra más largo de lo que no

pocos pensaban. Se ha «bajando el listón», se ha abierto más paso al ecumenismo práctico u horizontal y se ha ralentizado el estrictamente teológico. El cambio socio-cultural del mundo ejerce un influjo enorme sobre la actividad ecuménica...

En síntesis, los condicionamientos y los obstáculos existentes—institucionalizados hasta constituir verdaderas barreras— son hoy tantos y tales que, de hecho, bloquean en buena parte los esfuerzos de las personas concretas y debilitan los resortes interiores aún entre los propios cristianos. En cierto modo, se trata de «estructuras» pecaminosas que, inconscientemente, inhiben muchas voluntades, sofocando iniciativas emprendidas con la mejor voluntad y tino. Son consecuencia de un pecado que anida en el interior de cada hombre y que manifiesta, de algún modo, el influjo del mal y del «malo» en el mundo y en la Iglesia: el de la discordia, que atenta constantemente contra la concordia y la unidad. Y es claro que «este género de demonios no puede expulsarse sino con ayuno y oración» (Mc 9,29).

Parafraseando la reiterada consigna del Papa Juan Pablo II, sobre la necesidad de una «nueva evangelización», hay que concluir que se hace necesario «un nuevo ecumenismo». Pero entendámoslo bien.

En efecto, nadie duda de que entre las diversas confesiones cristianas, una parte importante de su actividad evangelizadora ha de evolucionar hacia una «nueva evangelización»; y ésta exige «nuevo ardor, nuevos métodos y nuevas experiencias». Según la mente del Papa, esa «novedad» ha de ser sustancialmente, la que Jesús supo infundir en sus apóstoles en el comienzo de su acción evangelizadora. La que guió e inspiró a Pedro y Pablo, para superar el riesgo—en el que el «Concilio de Jerusalén»— de la división y la ruptura, que tendía a enfrentarles. Ese mismo ecumenismo «nuevo» es el que, a lo largo de la historia de la Iglesia, permitió superar los peligros que amenazaban dividir y alejar a la Iglesia entre Oriente y Occidente, hasta que estalló el cisma de Oriente...Esos riesgos y peligros estaban alimentados por la diversidad de culturas, la distinta concepción de los respectivos regímenes políticos, las rivalidades consiguientes entre el mundo occidental y oriental en su lucha por el dominio y el poder; pero, en último término, la raíz principal estaba en el amor propio escondido en el interior de los corazones.

El «nuevo ecumenismo», por tanto, ha de estar alimentado por la clara conciencia del mal de la división, por el humilde reconocimiento de la parte que a cada uno le corresponde en él, por el sufrimiento ante el escándolo que producen las divisiones, por la escucha atenta, generosa, del mandato de Jesucristo:

«amaos los unos a los otros, como yo os he amado» y la persuasión profunda de que «en esto reconocerán que sois mis discípulos: en que os améis unos a otros» (Jn 13, 34-35).

Ese «nuevo ecumenismo», tanto en sus expresiones horizontales como en las teológicas, ha de avanzar hacia la unidad a través del diálogo humilde, sincero, leal, iluminado siempre por la Palabra de la Verdad que abre camino a la verdad común. Un diálogo que engendra amistad y alimenta el amor fraterno, el conocimiento mutuo y el acercamiento constante al Dios y Señor en Cristo y a su Iglesia.

Requiere, además, tanto en los pastores —comenzando por los obispos— como en los demás miembros de la comunidad eclesial, formación doctrinal, instrucción ecuménica, que ayuden a comprender y remover los obstáculos y abran paso a la luz de la verdad y del Amor, que es Dios Uno y Trino y nos permitan a todos reconocernos como hermanos individual y colectivamente.

Para que ese «nuevo ecumenismo» avance y dinamice la búsqueda común de la unidad, para que la cooperación libre y consciente de todos los cristianos haga eficaz la oración de Cristo al Padre y nos permita alcanzar la deseada meta de la unidad, es necesaria nuestra oración: Una fe profunda, que nos mueva a orar, a Dios Padre por Jesucristo en el Espíritu Santo, una esperanza cierta de que nuestra oración es escuchada, y un amor sincero al Dios Uno y Trino, ejemplar de la unidad de su Iglesia y manantial seguro de la unidad y de los caminos que conducen a ella.

No hemos de ser nosotros quienes logremos «reedificar la casa común» sino El, Dios Padre Misericordioso, Hijo Salvador de los hombres y Cabeza de su Iglesia y Espíritu vivificante de Amor.

Presidente: + Ramón Torrella Cascante, Arzobispo de Tarragona.

Miembros:

- + Antonio Briva Miravent, Obispo de Astorga;
- + José Antonio Infantes Florido, Obispo de Córdoba;
- + Ambrosio Echebarría Erroitia, Obispo de Barbastro;
- + Rafael Palmero Ramos, Obispo Auxiliar de Toledo;
- + Rafael González Moralejo, Obispo Emérito de Huelva.

ESTADO ESPANYOL - CONFERENCIA EPISCOPAL

ACUERDO SOBRE LOS OBJETORES DE CONCIENCIA

En Madrid, a 17 de enero de 1994

REUNIDOS

De una parte, el Excmo. Sr. D. Juan Alberto Belloch Julbe,
Ministro de Justicia

Y de otra, el Excmo. y Rvdmo. Sr. D. Elías Yanes Álvarez, Presidente de la
Conferencia Episcopal Española.

MANIFIESTAN

Primero. Que corresponde al Ministerio de Justicia dirigir y ejecutar la política del Gobierno en materia de objeción de conciencia al servicio militar, contando al efecto, bajo la dependencia de la Dirección General de Asuntos Religiosos y Objeción de Conciencia, con la Oficina para la Prestación Social de los Objetores de Conciencia, como órgano de gestión, inspección y control (artículos 2o. del Real Decreto 1449/1985, de 1 de agosto, de estructura orgánica del Ministerio de Justicia, modificado por Real Decreto 28/1988, de 21 de enero y Real Decreto 266/92 de 20 de marzo, artículo 12 de la Ley 48/1984, de 26 de enero, reguladora de la objeción de conciencia y de la prestación social sustitutoria, y 2o. del Reglamento y artículo 2o. del Reglamento de dicha prestación, aprobado por Real Decreto 20/1988, de 15 de enero).

Segundo. Que, conforme a la citada Ley reguladora de la objeción de conciencia, la prestación social de los objetores de conciencia puede realizarse en entidades no dependientes de las Administraciones Públicas, determinadas por el Ministerio de Justicia, que sirvan al interés general de la sociedad, en especial en los sectores sociales más necesitados (artículo 7o. de la Ley 48/1984).

Tercero. La Conferencia Episcopal ostenta personalidad jurídica civil, formalmente reconocida por el Estado español en el Acuerdo con la Santa Sede de 3 de enero de 1979, sobre Asuntos Jurídicos (artículo 1.3).

Cuarto. Conforme al artículo V.2. del citado Acuerdo, «La Iglesia y el Estado podrán, de común acuerdo, establecer las bases para una adecuada cooperación entre las actividades de beneficencia o de asistencia realizadas por sus respectivas instituciones».

Quinto. En el marco legal de instituciones anteriormente expresado, el Ministro de Justicia y el Presidente de la Conferencia Episcopal, considerando la con-

veniencia y utilidad recíproca de una adecuada cooperación en materia de prestación social de los objetores de conciencia:

ACUERDAN

- 1o. Los objetores de conciencia podrán realizar la Prestación Social Sustitutoria en asociaciones, fundaciones, instituciones y otras entidades de la Iglesia Católica en España, de acuerdo con su naturaleza canónica y con personalidad jurídica civil, que desarrollen actividades de carácter benéfico o asistencial, preferentemente en sectores de servicios sociales y sanitarios, cooperación internacional y otras de carácter análogo que sean de interés general.
- 2o. La Dirección General de Asuntos Religiosos y Objeción de Conciencia del Ministerio de Justicia, a través de la Oficina para la Prestación Social de los Objetores de Conciencia y las expresadas entidades de la Iglesia Católica podrán, en las condiciones legal y reglamentariamente establecidas, suscribir convenios de colaboración, a fin de dar efectividad a lo dispuesto en el apartado anterior, respetando, en todo caso, la libertad religiosa de los objetores, la neutralidad ideológica de la Prestación Social y el carácter propio de las entidades colaboradoras.

Y en prueba de conformidad, se firma el presente documento en ejemplar duplicado, en el lugar y fecha indicados.

EL PRESIDENTE DE LA
CONFERENCIA EPISCOPAL ESPAÑOLA, EL MINISTRO DE JUSTICIA,

Fdo.: Elías Yanes Álvarez.

Fdo.: Juan Alberto Belloch Julbe.

... y ...

ACUERDO

1o. Los objetivos de conciencia podrán ser la Promoción Social ... en asociaciones, instituciones, instituciones y otros ... de la Iglesia Católica en España, de acuerdo con su normativa ... y con personalidad jurídica civil, que desarrollen actividades de carácter benéfico o asistencial, preferentemente en relación de servicios sociales y asistencia ... internacional y otras de carácter ... que sean de interés general.

2o. La Dirección General de Asuntos Religiosos y Oficina de Conciliación del Ministerio de Justicia, a través de la Oficina para la Promoción Social de los Colegios de Abogados y los correspondientes ... de la Iglesia Católica podrá, en las condiciones ... y ... establecidas, ... de ... a fin de ... el ... de ... en ... la ... de ... y el ... de ...

Y en ...
... EL PRESIDENTE
CONFERENCIA EPISCOPAL

... MINISTERIO DE JUSTICIA